

Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme)

Sammanfattning

Energimarknadsinspektionen (Ei) föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme). Grunden är att regeringen lämnat förslag till ändringar i fjärrvärmelagen (2008:263). De föreslagna ändringarna genomför tillsammans ändringar i EU:s direktiv om energieffektivitet som innehåller krav på nationella bestämmelser om mätning, fakturering och tillhandahållande av faktureringsinformation och information om den faktiska energianvändningen. Inriktningen är att Ei enligt remitterat förordningsförslag ska få bemyndigande att meddela föreskrifter om detta.

Ei:s nu gällande föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:2) upphävs och ersätts av de nya föreskrifterna. Ei föreslår utökade skyldigheter för fjärrvärmeföretag och därmed utökade rättigheter för fjärrvärmekunder. Syftet med föreskrifterna är att fjärrvärmekunderna ska få mer information om sin energianvändning och faktureras med tätare intervall utifrån mängden levererad värmeenergi.

Bestämmelserna om mätning motsvarar gällande föreskrifter utan större ändringar i sak. Nya bestämmelser om fjärravläsning införs. De hittillsvarande bestämmelserna om rapportering justeras i enlighet med den nya lydelsen i fjärrvärmelagen och det införs nya bestämmelser om tidsintervall för tillhandahållande av information om energianvändningen. Nya bestämmelser införs också om vilken information som ska finnas i eller tillsammans med fjärrvärmeföretagens fakturor, tidsintervall för faktureringen och att fjärrvärmeföretaget ska erbjuda kunder fakturor i elektronisk form. Bestämmelserna om historisk användningsinformation är oförändrade men utökas med nya bestämmelser om fjärrvärmeföretagens informationsskyldighet i förhållande till företag som fjärrvärmekunden har utsett.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Ärendets beredning

De nya föreskrifterna har tagits fram mot bakgrund av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (energieffektiviseringsdirektivet). Direktivet har ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2002 av den 11 december 2018 om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (ändringsdirektivet).

Med anledningen av ändringsdirektivet bereder Infrastrukturdepartementet för närvarande ett lagstiftningspaket (I2019/00931). Den 22 februari 2022 överlämnade regeringen en proposition till Riksdagen, Genomförande av ändringar i energieffektiviseringsdirektivet om värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk Proposition 2021/22:124. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2022. Infrastrukturdepartementet har även remitterat förslag till förordning om ändringar i fjärrvärmeförordningen (I2021/02108).¹

Författningsförslag på samtliga nivåer har tagits fram parallellt med anledning av den korta genomförandetiden enligt ändringsdirektivet.² Ei har haft ett regeringsuppdrag att bistå Regeringskansliet i genomförandet (M2019/00049/Ee) och arbetet har skett i nära samverkan med Infrastrukturdepartementet och andra berörda myndigheter och aktörer.

Konsekvensutredningen har tagits fram i enlighet med förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Den omfattar endast förändringar i Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:2) om mätning, rapportering och debitering av levererad värmeenergi (fjärrvärme). Bestämmelser som inte ändrats i hittillsvarande föreskrifter kvarstår och är inte föremål för översyn. Det saknas därför skäl att genomföra en konsekvensanalys av dessa bestämmelser (5 § förordning (2007:1244) om konsekvensutredningar vid regelgivning).

---

¹ <https://www.regeringen.se/remisser/2021/08/remiss-av-forordning-om-fjarrkyla-fjarrvarme-och-energimatning-i-byggnader/>

² Enligt artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2002 av den 11 december 2018 om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet ska medlemsstaterna sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa bland annat artiklarna 9a – 11 a och bilaga VII a i energieffektiviseringsdirektivet senast den 25 oktober 2020.

Om fjärrvärmemarknaden

Fjärrvärme är den vanligaste uppvärmningsformen i Sverige. Mer än hälften av all uppvärmning i bostäder och lokaler kommer från fjärrvärme och cirka 4 miljoner svenskar får sina hem uppvärmda med fjärrvärme³.

I ett fjärrvärmesystem sker produktionen av värme centralt genom att vatten värms upp i en eller flera produktionsanläggningar som därefter distribueras i ett slutet rörledningssystem till de kunder som är anslutna till fjärrvärmesystemet. Vattnet cirkulerar därefter avkyllt tillbaka till fjärrvärmeanläggningen, där det värms upp på nytt. Fjärrvärme används främst för uppvärmning av byggnader och för varmvatten, men fjärrvärme levereras också till industrier för olika processbehov. Fjärrvärmeföretag kan också producera el samtidigt med fjärrvärme i så kallade kraftvärmeverk. Kraftvärmeverk är energieffektiva, eftersom både värme och el utvinns ur ett och samma bränsle och så mycket som 90 procent av energin i bränslet används. Det upphettade vattnet används för att driva en turbin, vilken i sin tur driver en generator som producerar el. Den värme som kvarstår efter elproduktionen används sedan för att värma vattnet i fjärrvärmesystemet. Kraftvärmens effektivitet bygger således på att det finns ett fjärrvärmenät som kan ta emot den värme som blir över vid produktionen av el.

Fjärrvärmeverksamhet har sådana stordriftsfördelar som är utmärkande för ett naturligt monopol, vilket innebär att det i de flesta fall endast är lönsamt att ha ett rörsystem för fjärrvärme per distributionsområde. De allra flesta företag som bedriver fjärrvärmeverksamhet gör det integrerat, det vill säga att produktion, distribution och handel sker inom samma företag.

Det krävs ingen koncession (tillstånd) för att bygga och använda fjärrvärmeledning. Fjärrvärmeanläggningar som klassas som medelstora kan vara tillstånds- eller anmälningspliktiga. Regler om tillstånds- och anmälningsplikt finns i 9 kap. 6 § miljöbalken.

Sedan 1996 råder fri prissättning på fjärrvärmemarknaden, däremot ska fjärrvärmeverksamheten särredovisas. Detta innebär att den ekonomiska redovisningen ska vara skild från övrig verksamhet i koncernen.

Fjärrvärmeföretagen är därför skyldiga att varje år upprätta en årsrapport som tillsammans med uppgifter om drift- och affärsförhållanden i fjärrvärmeverksamheten ska lämnas till Ei (40–43 §§ fjärrvärmelagen). Syftet är att

---

³ <https://www.energiforetagen.se/energifakta/fjarrvarme/for-dig-som-ar-fjarrvarmekund/>

motarbeta subventionering av en verksamhet inom samma företag som bedriver annan verksamhet inom en mer konkurrensutsatt marknad.

Kombinationen av att prissättningen är fri, att en fjärrvärmekund inte kan byta leverantör, att byte av uppvärmningsform ofta är förenat med en relativt hög kostnad för kunden och att fjärrvärmeverksamhet kan bedrivas av vinstmaximerande aktörer innebär att kundens ställning gentemot leverantören är svag. Priset för fjärrvärme varierar mycket beroende på vilket fjärrvärmenät en kund är ansluten till och det finns en relativt hög prisspridning på fjärrvärmemarknaden.

Årlig produktion och antal leverantörer

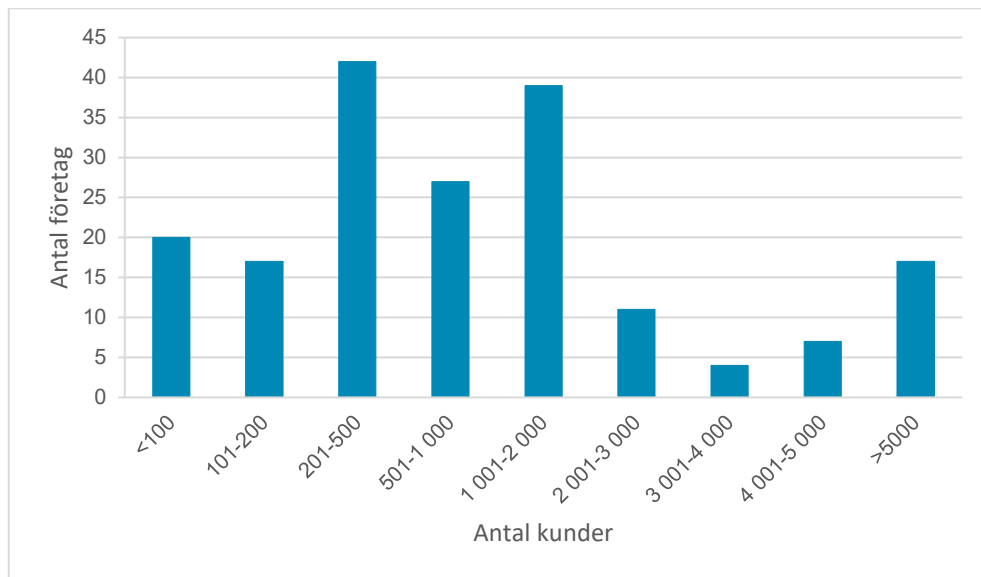
Fjärrvärmens utbyggnad i Sverige inleddes i slutet av 1940-talet och har sedan dess pågått kontinuerligt. Fjärrvärmen i Sverige har i huvudsak byggts ut och utvecklats i kommunal regi. År 2020 fanns det ca 190 fjärrvärmeföretag i Sverige⁴. Cirka 65 procent av fjärrvärmenäten drivs av kommunala bolag. Resterande cirka 35 procent av näten drivs av privata eller statliga energikoncerner eller i kommunala förvaltningar. Företagens nettoomsättning var totalt 37,2 miljarder kronor under 2020⁵, varav de sju största företagen stod för ungefär halva omsättningen. År 2020 fanns det i Sverige sammanlagt 390 000 leveranspunkter fördelat över 343 000 fjärrvärmekunder. Fördelningen av antal kunder mellan företagen kan ses i Figur 1 nedan.

---

⁴ Ei, Särskilda rapporten, tekniska uppgifter fjärrvärme.

⁵ Ei, Resultaträkning (RR7110).

Figur 1. Fördelning av antal kunder mellan fjärrvärmeföretagen 2020.⁶

År 2020 levererades cirka 47 TWh⁷ fjärrvärme, varav cirka 43 TWh gick till uppvärmning, vilket motsvarar ungefär hälften av uppvärmningen i Sverige. Sju av fjärrvärmeföretagen stod för nästan 45 procent av den levererade energin. För flerbostadshusen kom över 90 procent av den totala energin för uppvärmning och varmvatten år 2020 från fjärrvärme (motsvarande 22,7 TWh), medan samma siffra för småhus var cirka 18 procent (5,2 TWh) och för övriga lokaler cirka 77 procent (15,1 TWh).⁸ Av Sveriges ca 190 fjärrvärmeföretag var det 57 företag som även levererade el under 2020.⁹

Regler om mätning och rapportering

Fjärrvärmeföretag är enligt 6 a § fjärrvärmelagen¹⁰ skyldigt att mäta mängden levererad värmeenergi och dess fördelning över tiden. Mätresultaten ska rapporteras till kunden en gång per månad om inte annat har avtalats mellan fjärrvärmeföretaget och fjärrvärmekunden. Med fjärrvärmekund avses enligt definitionen i 2 § fjärrvärmelagen den som ingått ett avtal om fjärrvärme med ett fjärrvärmeföretag. Av 6 b § fjärrvärmelagen följer att ett fjärrvärmeföretags debitering av kunderna ska avse uppmätta mängder. Om inte annat har avtalats

⁶ Sammanställd utifrån Levererad värme per prisområde, <https://www.ei.se/om-oss/statistik-och-oppna-data/tekniska-uppgifter---fjarrvarme>

⁷ Ei, Särskilda rapporten, tekniska uppgifter fjärrvärme, FV10.

⁸ Energistatistik för småhus, flerbostadshus och lokaler 2020, Energimyndigheten.

⁹ Ei, Särskilda rapporten, tekniska uppgifter fjärrvärme, FV20.

¹⁰ Prop. 2010/11:73, bet. 2010/11:NU18, rskr. 2010/11:307.

med fjärrvärmekunden ska debitering av kunden ske minst fyra gånger per år. Fjärrvärmelagen reglerar även bland annat tillträde, medling och redovisning av fjärrvärmeverksamhet.¹¹ Vid genomförandet av det ursprungliga energieffektiviseringsdirektivet infördes bestämmelser i fjärrvärmelagen som stärkte informationskravet i förhållande till fjärrvärmekunderna ytterligare (ändring i 6 §, nya 6 c och 6 d §§).¹²

Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:2) om mätning, rapportering och debitering av levererad värmeenergi (fjärrvärme) har meddelats med stöd av bemyndigandena i 1 a och 1 b §§ fjärrvärmeförordningen. I föreskrifterna regleras bland annat var, samt med vilket intervall, mätning och rapportering av uppmätt levererad värmeenergi ska ske. Föreskriften anger även vilka mätvärden och övrig information som ska rapporteras samt hur avläsning av mätaren får ske. Slutligen innehåller föreskriften bestämmelser om tillhandahållande av information om historisk användning.

Kraven på mätning och debitering innebär att fjärrvärmeföretaget behöver tillhandahålla utrustning för detta. Det är således fjärrvärmeföretaget som installerar och äger den mätutrustning som krävs för att mäta och rapportera energiuttaget i kundens leveranspunkt.

Mätare för fjärrvärme – så här fungerar de

En mätare för fjärrvärme kan antingen vara komplett i sig, med temperaturgivare, flödesgivare samt integreringsverk, eller utgöras av ett mätsystem bestående av en kombination av dessa delenheter. En temperaturgivare mäter temperaturskillnaden i vattnet mellan fram- och returledning i leveranspunkten, flödesgivaren mäter flödet av vatten som passerar leveranspunkten och integreringsverket beräknar den i leveranspunkten levererade energimängden utifrån dessa parametrar. Enligt branschen kan många moderna värmemätare fjärravläsas, vilket innebär att mätsystemet och mätutrustningen gör det möjligt för företaget att på distans avläsa de registrerade mätvärdena. För en mätare som inte klarar av att fjärravläsas krävs fysisk tillgång till mätaren för att mätarställning och övriga mätvärden ska kunna samlas in.

---

¹¹ Prop. 2007/08:60, bet. 2007/08:NU11, rskr. 2007/08:184.

¹² Prop. 2013/14:174, bet. 2013/14:NU18, rskr. 2013/14:221.

Mätare som används för debitering regleras i mätinstrumentdirektivet¹³ vilket genomförts i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton, samt i Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedacs) föreskrifter och allmänna råd. Swedac har en möjlighet att föreskriva om krav på mätarna med syfte att säkerställa att mätare uppfyller krav om att det debiteringsgrundande underlaget blir korrekt. Mätarna ska när de tas i bruk uppfylla föreskrivna krav och fjärrvärmeföretagen ska genom återkommande kontroller säkerställa att dessa fungerar korrekt.

Energieffektiviseringsdirektivet – behov av genomförande

Det ursprungliga energieffektiviseringsdirektivet trädde i kraft i december 2012. Genom ändringsdirektivet införs särskilda bestämmelser för bland annat mätning och fakturering av värme, kyla och varmvatten för hushållsbruk. Ändringsdirektivet skulle ha varit genomfört i svensk rätt senast den 25 oktober 2020.

Energieffektiviseringsdirektivet är ett steg i riktning mot energiunionen, enligt vilken energieffektivitet ska behandlas som en energikälla i sig. Principen om energieffektivitet först bör beaktas när nya regler fastställs för försörjningssidan och andra politikområden (skäl 2 i ändringsdirektivet). De krav som fastställs i direktivet är minimikrav och hindrar inte att medlemsstaterna upprätthåller eller inför strängare åtgärder så länge de är förenliga med unionsrätten. I de fall där nationell lagstiftning föreskriver strängare åtgärder ska medlemsstaten anmäla denna lagstiftning till kommissionen.¹⁴

Nya bestämmelser om slutanvändarnas rättigheter

Ett av energieffektiviseringsdirektivets syften är att stärka användarna av termisk energi genom bättre och tillräckligt frekvent återkoppling om deras användning. För att uppnå detta ställer ändringsdirektivet en rad krav på mätning av termisk energi både hos slutkund och i lägenheter, att mätanordningarna ska vara fjärrav-

---

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument (omarbetning).

¹⁴ Till följd av EU-domstolens dom i målet kommissionen mot Belgien (mål C-543/17) måste medlemsstaterna komplettera sina anmälningar av nationella införlivandeåtgärder med tillräckligt tydlig och exakt information och ange genom vilka bestämmelser i den nationella lagstiftningen de specifika bestämmelserna i ett direktiv införlivas. Detta måste anges för varje skyldighet, inte bara på "artikelnivå".

läsbara, att faktureringen ska grunda sig på faktiskt användning eller avläsning samt med vilken frekvens fakturerings- och användningsinformation ska lämnas.

Bestämmelserna om mätare och mätning av värme, kyla och varmvatten för hushållsbruk finns i de nya artiklarna 9a och 9b. Bestämmelserna om faktureringsinformation och kostnad för tillgång till mätnings- och faktureringsinformation rörande termisk energi finns i de nya artiklarna 10a och 11a. Minimikrav för fakturerings- och användningsinformation för värme, kyla och varmvatten för hushållsbruk regleras i den nya bilaga VIIa.

Slutkund definieras i direktivet som fysisk eller juridisk person som köper energi för egen slutanvändning (artikel 2.23). Fjärrvärme och fjärrkyla definieras inte i energieffektiviseringsdirektivet men enligt artikel 2.19 i förnybartdirektivet¹⁵ är det definierat som distribution av värmeenergi i form av ånga, hetvatten eller kylda vätskor från centrala eller decentraliserade produktionskällor, via ett nät, till flera byggnader eller anläggningar i syfte att värma eller kyla ner utrymmen och processer.

Genomförande av bestämmelser om mätning och beräkning av energianvändning hos slutkunder

Artikel 9a punkten 1 i direktivet innehåller ett generellt krav på att slutkunder av värme, kyla och varmvatten för hushållsbruk ska tillhandahållas mätare till ett konkurrenskraftigt pris som korrekt visar deras faktiska energianvändning. I artikel 9a punkten 2 anges att när en byggnad försörjs med värme, kyla eller varmvatten för hushållsbruk från en central källa som försörjer flera byggnader, eller från ett system för fjärrvärme eller fjärrkyla, ska en mätare installeras vid värmeväxlaren eller leveranspunkten.

Bestämmelser som avser fjärrvärmeföretagens skyldigheter att mäta överförd energi finns i fjärrvärmelagen (2008:263), fjärrvärmeförordningen (2008:526) och Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:2) om mätning, rapportering och debitering av levererad värmeenergi (fjärrvärme). Fjärrvärmeregverket reglerar förhållandet mellan fjärrvärmeföretaget och fjärrvärmekunden, det vill säga den som ingått avtal om leverans av fjärrvärme (slutkunden i ändringsdirektivets mening), och innebär krav på mätning.

---

¹⁵ Europaparlamentet och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009.

Regeringens förslag (prop. 2021/22:124) innebär ingen ändring av skyldigheten för fjärrvärmeföretag att mäta mängden levererad värmeenergi och dess fördelning över tid. Förslaget förtydligar däremot att fjärrvärmeföretag ska tillhandahålla de mätsystem och den mätutrustning som behövs för mätning av fjärrvärme och att mängden använd fjärrvärme ska beräknas vid avsaknad av mätvärden.

Regeringens förslag innebär också att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om mätning och beräkning. Med stöd av bemyndigandet finns det möjlighet att föreskriva om mätning, till exempel var mätning ska göras och krav på tidsintervall för mätning och avläsning och om hur energianvändningen ska beräknas för det fall att mätning inte är möjlig. Inriktningen är att Ei ska få bemyndigande att besluta om sådana föreskrifter.

Krav på fjärravläsning

Artikel 9c i direktivet anger att mätare som mäter den faktiska energianvändningen ska utgöras av fjärravläsbara anordningar. Den nya bestämmelsen om krav på fjärravläsning ska främja användningen av fjärravläsbara anordningar för att ge bättre återkoppling till slutkunder och slutanvändare (skäl 33 i ändringsdirektivet). Bestämmelsen är tillämplig på mätare och värmekostnadsfördelare som används för mätning och individuell mätning i enlighet med artiklarna 9a och 9b i direktivet.

Artikeln innehåller tidsfrister för när fjärravläsbara anordningar ska vara installerade. Mätare och värmekostnadsfördelare som installeras efter den 25 oktober 2020 ska utgöras av fjärravläsbara anordningar. Mätare och värmekostnadsfördelare som redan installerats ska göras fjärravläsbara eller ersättas med fjärravläsbara anordningar senast den 1 januari 2027, om inte medlemsstaten i fråga visar att detta inte är kostnadseffektivt.

Direktivet innehåller inte någon definition av vad som utgör en fjärravläsbar anordning, men utgångspunkten enligt skäl 33 i ändringsdirektivet är att fjärravläsbara anordningar inte kräver tillträde till enskilda lägenheter eller enheter för avläsning. Av samma skälsats framgår vidare att det står medlemsstaterna fritt att besluta huruvida walk-by- eller drive-by-teknik¹⁶ ska anses vara fjärravläsbara eller inte. Valet har betydelse för genomförandet av

---

¹⁶ Med walk-by- och drive-by-teknik avses insamling av mätvärden som sker genom att passera i närheten av mätaren med till fots eller med bil och samla in mätvärden via radiokommunikation.

direktivets krav på information. När fjärravläsbara mätare installeras ställs ökade krav på frekvensen för fakturerings- och användningsinformation (bilaga VIIa punkten 2). Målet är att användarna ska få information minst varje månad.

I dag ställs inga uttryckliga krav på nationell nivå att mätsystem av termisk energi ska vara fjärravläsbara, även om bestämmelserna i fjärrvärmelagen om månadsvis mätning i praktiken inneburit att fjärrvärmeföretagen har installerat fjärrvärmemätare med möjlighet till fjärravläsning i samtliga leveranspunkter (jfr prop. 2010/11:73 s. 12). Det behöver därför införas bestämmelser om krav på fjärravläsbara anordningar och vad som ska utgöra en fjärravläsbar anordning när det gäller anordningar för mätning av överföring och leverans av fjärrvärme och fjärrkyla till byggnaden.

Regeringens förslag innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de funktionskrav som mätsystem och mätutrustning ska uppfylla och om undantag från dessa krav. Föreskrifterna kan till exempel avse att mätsystem och mätutrustningar ska vara fjärravläsbara, vilka uppgifter som ska kunna avläsas på distans samt i vilka situationer undantag från dessa krav kan medges. Inriktningen är att Ei ska få bemyndigande att besluta om sådana föreskrifter.

Fakturering och tillhandahållande av information om energianvändningen

I artikel 10a i direktivet regleras fakturerings- och användningsinformation för värme, kyla och varmvatten för hushållsbruk. Punkterna 1 och 2 i bilaga VIIa anger minimikrav för fakturering och minsta frekvens för fakturerings- och användningsinformation. Punkten 3 i samma bilaga anger minimikrav på information i fakturan. Av artikel 11a punkten 1 i direktivet följer att medlemsstaterna ska säkerställa att slutanvändare får alla sina fakturor och sin faktureringsinformation om energianvändning utan kostnad och att slutanvändare utan kostnad och på lämpligt sätt kan få tillgång till uppgifter om sin användning.

I ändringsdirektivet har informationskraven i samband med fakturering utökats och det klargörs att både slutkunder och användare med individuell mätning eller värmekostnadsfördelning har rätt till användningsbaserad fakturerings- och användningsinformation. Av skäl 35 i direktivet framgår att faktureringsinformation och årliga sammanställningar är ett viktigt sätt att informera kunder om deras energianvändning. Uppgifter om användning och kostnader kan också ge annan information som hjälper konsumenterna att jämföra sitt befintliga avtal med andra erbjudanden och att använda sig av klagomåls- och

alternativa tvistlösningsmekanismer. Med tanke på att tvister gällande fakturor är en vanlig orsak till klagomål från konsumenter och även är en faktor som bidrar till fortsatt låga nivåer av kundnöjdhet och engagemang i energisektorn, är det enligt lagstiftaren i EU nödvändigt att göra fakturorna enklare, tydligare och mer lättförståeliga, samtidigt som andra instrument, såsom faktureringsinformation, informationsverktyg och årliga sammanställningar, ger alla de upplysningar som konsumenterna behöver för att kunna utöva kontroll över sin energianvändning, jämföra erbjudanden och byta leverantör.

De nya bestämmelserna i artikel 10a tillsammans med bilaga VIIa ska säkerställa att den faktureringsinformation och information om energianvändning som lämnas ska vara tillförlitlig, korrekt och baserad på faktisk användning i enlighet med vad som föreskrivs i bilagan. Självavläsning är möjlig utom i fråga om individuell mätning av användning som baseras på värmekostnadsfördelare. Fakturering ska grundas på uppskattad användning eller en schablonavgift enbart där slutkunden inte har uppgett någon mätaravläsning för ett visst faktureringsintervall.

Vidare reglerar bestämmelserna medlemsstaternas skyldigheter när det gäller den information som ska tillhandahållas. Slut användare ska kunna begära att information som finns tillgänglig om deras energifakturor och historiska användning eller avläsningar av värmekostnadsfördelare ska göras tillgänglig för en av slut användaren utsedd leverantör av energitjänster, slutkunder ska kunna välja elektronisk faktureringsinformation och e-faktura, slut användare ska tillhandahållas tydlig och begriplig information tillsammans med fakturan i enlighet med minimikraven i punkten 3 i bilaga VIIa, och medlemsstaterna ska främja IT-säkerhet och säkerställa integritet och dataskydd för slut användare i enlighet med tillämplig unionsrätt.

Den information som krävs enligt artikel 10a och bilaga VIIa är delvis utökad i förhållande till det ursprungliga energieffektiviseringsdirektivet. I de fall där fjärravläsbara mätare (eller värmekostnadsfördelare) finns installerade föreskriver ändringsdirektivet en stegvis ökning av frekvensen för tillhandahållande av fakturerings- och användningsinformation. Målet är att fakturerings- och användningsinformation grundad på faktisk användning (eller avläsningar av värmekostnadsfördelare) ska tillhandahållas slut användarna minst varje månad. Värme och kyla får undantas från kravet att tillhandahålla information varje månad utanför säsongerna för uppvärmning/kylning.

Minimikraven för information i eller tillsammans med fakturan har också utökats. Nytt är krav på information om den bränslemix som använts och de därmed förknippade årliga växthusgasutsläppen, och en beskrivning av de olika skatter, avgifter och taxor som tillämpas. Medlemsstaterna får begränsa omfattningen av kravet på att tillhandahålla information om växthusgasutsläpp så att fjärrvärmesystem med en total installerad tillförd effekt som understiger 20 MW undantas. Nytt är också krav på information om relevanta förfaranden för klagomål, ombudsmanstjänster eller alternativa tvistlösningsmekanismer som är tillämpliga i medlemsstaterna. Slutligen ska informationen i eller tillsammans med fakturan innehålla jämförelser med en genomsnittlig, normaliserad slutanvändare eller en jämförelseslutanvändare i samma användarkategori. Vid e-faktura kan sådana jämförelser i stället tillhandahållas på internet med hänvisning i fakturan.

Bestämmelser som genomför artikel 10a och bilaga VIIa i direktivet finns till övervägande del i fjärrvärmelagen, fjärrvärmeförordningen och Ei:s föreskrifter.

I hittillsvarande bestämmelse i fjärrvärmelagen anges att ett fjärrvärmeföretags debitering av kunderna ska avse uppmätta mängder. Regeringens förslag justerar bestämmelsen på så sätt att fakturering av fjärrvärme ska baseras på uppmätta mängder värmeenergi som har levererats till kunden eller, vid avsaknad av mätvärden, på beräknade mängder. Ordet debitering byts således ut mot fakturering då det bedöms innefatta vad som hittills i lagen har avsetts med debitering. Det anges också att fakturering ska baseras på – inte avse – uppmätta mängder energi som har levererats vilket förtydligar att faktureringen även kan baseras på andra parametrar, som till exempel effekt. För det fall det av någon anledning inte går att mäta den levererade värmeenergin ska fakturering kunna baseras på beräknade mängder.

Vidare är förslaget att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela ytterligare föreskrifter om fakturering av fjärrvärme. Med stöd av bemyndigandet finns möjlighet att föreskriva om vilken information som ska finnas i fakturorna och hur de ska utformas, till exempel information om den uppmätta energianvändningen och de aktuella priserna för fjärrvärme som fakturan baseras på. Med stöd av bemyndigandet kan föreskrifter även meddelas om tidsintervall för fakturering och om krav på att kunder ska erbjudas fakturor i elektronisk form. Inriktningen är att Ei ska få bemyndigande att besluta om sådana föreskrifter.

Regeringens förslag innehåller en ny bestämmelse om skyldighet för fjärrvärmeföretag att lämna faktureringsinformation och information om energianvändning till en fjärrvärmekund och, på begäran, till ett företag som fjärrvärmekunden har utsett. Med faktureringsinformation avses enligt direktivet den information som finns i bilaga VIIa punkten 3. Med information om energianvändning (benämns användningsinformation i direktivet) avses mätvärden. Bestämmelsen innehåller även ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter om tillhandahållande av informationen. Med stöd av bemyndigandet finns möjlighet att föreskriva om i vilka fall faktureringsinformation ska lämnas och vad den ska innehålla och i vilka fall information om energianvändning ska lämnas, på vilket sätt informationen ska lämnas och om krav på att kunder ska erbjudas information i elektronisk form. Vidare har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att föreskriva om tidsintervall för tillhandahållande av information och om undantag från detta krav, till exempel utanför säsong för uppvärmning.

Problem- och målformulering

Syftet med de nya föreskrifterna om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme) är att fjärrvärmekunderna ska få mer detaljerad information om sin energianvändning för att på så sätt ges incitament att kunna påverka den. Förslaget till föreskrifter har tagits fram med anledning av kraven i energieffektiviseringsdirektivet, regeringens proposition Genomförande av ändringar i energieffektiviseringsdirektivet om värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk, Proposition 2021/22:124, och förslag till förordning om ändring i fjärrvärmeförordningen (2008:526).

Energieffektiviseringsdirektivets är ägnat att stärka användarna av energi, i detta fall fjärrvärme, genom en bättre och tillräckligt frekvent återkoppling om energianvändning. Ändringsdirektivet syftar därför till att ställa krav på mätning av fjärrvärme till slutkunder och lägenheter, att mätare ska vara fjärravläsbara, att faktureringen ska grunda sig på faktisk användning eller avläsning samt hur ofta fakturerings- och användningsinformation ska lämnas. Inriktningen i regeringens förslag är att detaljerade bestämmelser om detta bör finnas på lägre nivå än lag.

I regeringens förslag till ändringar i fjärrvärmelagen justeras bestämmelserna om mätning. Nytt är att det regleras att det är fjärrvärmeföretaget som ska tillhandahålla de mätsystem och den mätutrustning som behövs för mätningen och

att mängden använd värmeenergi ska beräknas vid avsaknad av mätvärden. Med stöd av bemyndigande kan det meddelas föreskrifter om funktionskrav för mätsystem och mätutrustning. I förslaget justeras även bestämmelserna om fakturering (tidigare debitering) med tillhörande bemyndigande. Nytt är möjligheten att föreskriva om fjärrvärmeföretagens fakturor. Slutligen justeras bestämmelserna om tillhandahållande av information (tidigare rapportering) med tillhörande bemyndigande. Nytt är att faktureringsinformation och information om energianvändning, på begäran, ska lämnas till ett företag som fjärrvärmekunden har utsett.

Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:2) om mätning, rapportering och debitering av levererad värmeenergi (fjärrvärme) tar delvis omhand de utökade kraven i energieffektiviseringsdirektivet. Sverige har redan infört bestämmelser om tidsintervall för tillhandahållande av information och fakturering. Dessa är emellertid inte tvingande i förhållande till samtliga kunder utan enbart i förhållande till konsumenter, det vill säga fjärrvärmekund som är en fysisk person och som använder fjärrvärme i huvudsak utanför näringsverksamhet.

Regeringens förslag om ändringar i fjärrvärmelagen innebär till viss del en omdisponering av på vilken författningsnivå som bestämmelser ska införas. Dessutom innehåller lagförslaget också nya begrepp som bör få genomslag i föreskrifterna för att inte skapa förvirring vid tillämpningen. Det saknas slutligen bestämmelser om fjärravläsning i nuvarande föreskrifter. Sammantaget, med hänsyn till de ändringar som krävs i föreskrifterna, bedömer Ei det mest ändamålsenligt att för tydlighets skull anta en helt ny föreskrift.

Denna konsekvensutredning avser således nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme). Författningsförslagen i föreskrifterna ersätter Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:2) om mätning, beräkning och rapportering av överförd värmeenergi (fjärrvärme). De aktuella förslagen i föreskrifterna innebär utökade skyldigheter för fjärrvärmeföretagen men innehåller också skyldigheter som redan i dag är reglerade. Vissa av reglerna har genomgått redaktionella ändringar som förtydligar fjärrvärmeföretagens skyldigheter. Regeringens proposition Genomförande av ändringar i energieffektiviseringsdirektivet om värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk är nödvändig och stärker fjärrvärmekundernas ställning på marknaden genom att exempelvis ställa krav på vilken information fakturan ska innehålla. Övergångsbestämmelser när det gäller fjärravläsning för befintliga

mätare och informationen på fjärrvärmekundens faktura föreslås. Ei bedömer att de föreslagna föreskrifterna inte går längre än energieffektiviseringsdirektivets minimikrav förutom när det gäller tidsintervallet för fakturering.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att Ei inte använder föreskriftsrätten som anges i de föreslagna bemyndigandena i fjärrvärmeförordningen, vilket skulle innebära att de nya bestämmelserna i energieffektiviseringsdirektivet enbart genomförs i lag och förordning.

Sveriges medlemskap i EU innebär en skyldighet att införliva EU-direktiv i svensk rätt. Bestämmelserna i föreskriftsförslaget om mätning, beräkning, insamling av mätvärden, fakturering samt tillhandahållande av information om den faktiska användningen och faktureringsinformation innebär att direktivets minimikrav genomförs i svensk författning. Att välja att inte införa direktiven kan medföra att EU-kommissionen inleder ett överträdelseförfarande och väcker talan mot Sverige i EU-domstolen, vilket kan leda till böter. Att i nuläget inte genomföra de föreslagna föreskriftsändringarna, skulle endast innebära att genomförandet av direktivet skjuts framåt i tiden. Ei bedömer att det inte finns något nollalternativ som innebär att de föreslagna bestämmelserna införlivas i svensk rätt.

Alternativa lösningar

Medlemsstaterna har en skyldighet att genomföra direktiv men kan utifrån hur den nationella rättsordningen ser ut, välja på vilken författningsnivå tvingande bestämmelser ska införas. Sverige har valt att föreslå övergripande bestämmelser på lagnivå, för att sedan genom bemyndiganden till regeringen och den myndighet regeringen utser ge möjlighet att reglera direktivets krav mer i detalj i förordning och föreskrifter.

Energieffektiviseringsdirektivet är ett minimidirektiv vilket betyder att det finns möjlighet att införa strängare regler i den nationella lagstiftningen så länge de är förenliga med direktivet. Å andra sidan betyder det också att medlemsstaten inte får införa mindre strikta regler än vad direktivet kräver. I sådana fall gör sig medlemsstaten skyldig till brott mot EU:s fördrag och det kan få rättsliga följder. Här nedan redogörs för de alternativa genomföranden som Ei övervägt.

Alternativa författningsnivåer

Kraven i energieffektiviseringsdirektivet hade kunnat genomföras i fjärrvärmelagen eller möjligtvis i fjärrvärmeförordningen.

Energieffektiviseringsdirektivets bestämmelser är dock omfattande och detaljerade och lämpar sig därför inte för en fullständig lagreglering. Som jämförelse har Lagrådet i sitt yttrande¹⁷ över Genomförande av elmarknadsdirektivet när det gäller nätverksamhet påpekat att ett flertal bestämmelser i förslagen till ändring i ellagen och lagen om certifiering av transmissionsnätsföretag för el är av den digniteten att de med fördel skulle kunna föreskrivas i förordningsform och inte belasta en redan omfattande lagtext. I propositionen Genomförande av ändringar i energieffektiviseringsdirektivet om värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk bedömer regeringen¹⁸ att en reglering på lägre nivå än lag ger större flexibilitet vid behov av justeringar till följd av ändrade bestämmelser eller tillkomsten av delegerade akter (artiklarna 22 och 24). Ei delar denna bedömning och mot bakgrund av de föreslagna bemyndigandena i fjärrvärmeförordningen bör de detaljerade kraven i energieffektiviseringsdirektivet därför genomföras i myndighetens föreskrifter.

Reglering genom allmänna avtalsvillkor

Fjärrvärmeverksamhet regleras i dag inte enbart i författning (lag, förordning och föreskrifter) utan även i allmänna avtalsvillkor (ALMA) som förhandlas fram mellan Konsumentverket och branschorganisationen Energiföretagen Sverige – Swedenergy – AB (Energiföretagen). De allmänna villkoren är avsedda att vara tillämpliga på alla avtal som fjärrvärmeföretag sluter, antingen med konsumenter eller med andra näringsidkare.¹⁹ I avtalen återges fjärrvärmelagen med tillägg för avtalsunika skyldigheter och rättigheter. Exempelvis regleras att fakturan ska innehålla uppgifter om aktuellt pris, leveransperiod, levererad värmeenergi under leveransperioden och beräknad årsförbrukning, vilket inte regleras i fjärrvärmelagen. De allmänna avtalsvillkoren är civilrättsligt bindande om de omfattas av kundens avtal. En tvist ska i första hand avgöras genom förhandling mellan kund och fjärrvärmeföretag, eller på begäran av Allmänna reklamationsnämnden alternativt av allmän domstol.

---

¹⁷ Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2022-02-15

¹⁸ Prop. 2021/22:124 s. 19.

¹⁹ Allmänna avtalsvillkor (ALMA) för konsument för leverans av fjärrvärme som används för enskilt bruk 2018-10-10, ALMA för leverans av fjärrvärme som används i näringsverksamhet 2015-09-29.

Ett korrekt genomförande av energieffektiviseringsdirektivet kräver ett införlivande i den svenska rättsordningen genom tvingande regler. Att enbart reglera direktivets detaljkrav i allmänna avtalsvillkor är således inte tillåtet enligt EU-rätten. Av den anledningen finns det inga alternativa lösningar till att de detaljerade kraven i energieffektiviseringsdirektivet genomförs i myndighetens föreskrifter. Den nya regleringen kommer däremot med största sannolikhet innebära att de allmänna avtalsvillkoren både för konsumenter och näringsidkare behöver uppdateras.

Alternativa förslag till föreskrifter

Ei har övervägt en alternativ utformning av föreskrifterna i några fall. Övervägandena rör tidsintervall för fakturering, hur fakturan ska kunna utformas på ett för kunden tydligt sätt, undantag från viss informationskyldighet för mindre fjärrvärmesystem och utanför säsong för uppvärmning. Överväganden redogörs för nedan.

Tidsintervall för fakturering

Ei:s föreslagna föreskrifter går i avseenden på faktureringsintervall längre än kraven i energieffektiviseringsdirektivet. Enligt bilaga VIIa punkten 1 i energieffektiviseringsdirektivet ska fakturering ske minst en gång per år, medan Ei föreslår att fakturering ska ske minst fyra gånger per år. Detta är i enlighet med hittillsvarande 6 b § fjärrvärmelagen (2008:263) som anger att debitering av kunden ska ske minst fyra gånger per år om inte annat har avtalats med fjärrvärmekunden. Bestämmelsen är således dispositiv i förhållande till fjärrvärmekunder som inte är konsumenter (jfr 4 § fjärrvärmelagen). Genom Ei:s föreskrifter görs tidsintervallet tvingande i förhållande till fjärrvärmekunder som inte faller under definitionen fjärrvärmekonsumenter.

Syftet med att fakturering av samtliga kunder ska ske minst fyra gånger per år är att skapa en ökad medvetenhet hos kunderna om deras energianvändning. För att skapa en sådan ökad medvetenhet behöver återkoppling genom fakturering ske i nära anslutning till energianvändningen. På så vis ges kunderna incitament att styra energianvändningen genom exempelvis aktiva energibesparande åtgärder när energianvändningen kan kopplas samman med faktureringen av fjärrvärmesystemet. Fakturering minst fyra gånger per år innebär också för kunderna en jämnare kostnadsfördelning än om fakturering bara skulle ske en gång per år.

Ei har övervägt en alternativ utformning av föreskrifterna i enlighet med minimikravet i direktivet, där faktureringsintervallet för samtliga kunder anges till

en gång per år. Detta skulle emellertid innebära en försämring i förhållande till dagens regler som gäller till förmån för konsumenter och är därför inte önskvärt. Ei har även övervägt ett differentierat krav eller bibehållna dispositiva regler i förhållande till kunder som är näringsidkare. Nackdelarna talar dock emot en sådan lösning.

Syftet med att fakturering av samtliga kunder ska ske minst fyra gånger per år är att skapa en ökad medvetenhet hos kunderna om deras energianvändning. För att skapa en sådan ökad medvetenhet behöver återkoppling genom fakturering ske i nära anslutning till energianvändningen. På så vis ges kunderna incitament att styra energianvändningen genom exempelvis aktiva energibesparande åtgärder när energianvändningen kan kopplas samman med faktureringen av fjärrvärmerna. Om fjärrvärmeföretagen fakturerar stora delar av kundkollektivet, till exempel stora fastighetsägare med bostadslägenheter, endast en gång per år är risken att de incitament till energieffektiviserande åtgärder som annars förväntas uppstå uteblir.

Det får även anses som negativt för kunderna att utsättas för en stor kostnadsutgift vid faktureringsstillfället vilket blir konsekvensen om det sker mer sällan.

Fakturering minst fyra gånger per år innebär således en jämnare kostnadsfördelning än om fakturering bara skulle ske en gång per år. Sammantaget bedömer Ei att faktureringsintervall om minst fyra gånger per år för samtliga kunder är mest ändamålsenlig och enlighet med energieffektiviseringsdirektivets syfte.

Tydlig information i fakturan

För att tillmötesgå kravet i energieffektiviseringsdirektivet på att faktureringsinformationen är tydlig och begriplig (artikel 10a.2 c) har Ei valt att differentiera den information som ska finnas i eller tillsammans med fakturan i enlighet med bilaga VIIa punkten 3 i energieffektiviseringsdirektivet. De föreslagna föreskrifterna anger således att fakturan ska innehålla tydlig information. Viss faktureringsinformation ska anges i sin helhet i eller tillsammans med fakturan, till exempel uppgifter om de mätvärden och priser samt skatter som fakturan grundas på. I några fall ska det i stället anges var kunden kan ta del av den fullständiga informationen, till exempel på fjärrvärmeföretagets webbplats, då bedömningen gjorts att fakturan annars riskerar att bli otydlig och den information som avses blir svår att utläsa i eller tillsammans med fakturan. I de fall fullständig information inte behöver medfölja fakturan ska fjärrvärmeföretaget alltså säkerställa att det i eller tillsammans med fakturan finns en tydlig hänvisning om hur kunden kan gå till väga för att finna den information som avses. Detta gäller

uppgifter om var fjärrvärmekunden kan ta del av de med fjärrvärmeframställningen förknippade årliga växthusgasutsläppen, kundens klimatkorrigerade energianvändning i grafisk form, fullständiga uppgifter om hur kunden kan lämna klagomål och begära medling, fullständig information om ombudsmannatjänster eller tvistlösning, oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder, jämförbara slutanvändarprofiler och objektiva tekniska specifikationer för utrustning som använder energi, samt var fjärrvärmekunden kan ta del av jämförelseprofiler.

Ei har övervägt en alternativ utformning av de föreslagna föreskrifterna, där samtlig information enligt bilaga VIIa i energieffektiviseringsdirektivet ska presenteras i eller tillsammans med fakturan. Flera remissinstanser har fört fram att detta skulle skapa otydliga fakturor.²⁰ Vidare är risken stor att kunderna, som har valt e-faktura eller autogiro inte tar del av informationen i fakturan, och därmed missar faktureringsinformationen. Att föreslå att fjärrvärmeföretagen ska redovisa all information i eller tillsammans med fakturan riskerar att medföra att fakturan blir så omfattande att kunden inte klarar av att tolka eller tyda den, informationen blir svår att ta till sig eller att hitta och syftet med informationen därmed går förlorad. Ei ser hellre att detaljerad information görs tillgänglig på ett tydligt sätt i alternativa och företrädesvis digitala kanaler som fjärrvärmeföretaget tillämpar. För vissa av uppgifterna lämpar sig ett internetbaserat media dessutom bättre. Till exempel kan en grafisk presentation av kundens klimatkorrigerade energianvändning utformas på ett sådant sätt i digital form att mer detaljerad information kan utläsas. Om kunden har e-faktura så tillåter också energieffektiviseringsdirektivet att jämförelser med en genomsnittlig, normaliserad slutanvändare eller en jämförelseslut användare i samma användarkategori tillhandahållas på internet med hänvisning i fakturan. Ei har således landat i bedömningen att denna möjlighet bör ges för fler uppgifter enligt bilaga VIIa punkten 3. En alternativ utformning av föreskrifterna där all information måste finnas i eller tillsammans med fakturan är inte ändamålsenlig och motverkar energieffektiviseringsdirektivets krav på tydliga och begripliga fakturor.

Undantag för mindre fjärrvärmesystem

Energieffektiviseringsdirektivet medger en möjlighet för medlemsstaterna att begränsa omfattningen av kravet på att tillhandahålla information om

---

²⁰ Se till exempel Konsumentverkets remissyttrande 2021-06-08 över promemorian Genomförande av ändringar i energieffektiviseringsdirektivet om värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk (I2019/00931).

växthusgasutsläpp för vissa fjärrvärmeföretag. Information om växthusgasutsläpp får enligt bilaga VIIa punkten 3 f) i direktivet begränsas till att gälla enbart försörjning från fjärrvärmesystem med en total installerad effekt som överstiger 20 MW. Ei har när det gäller denna information övervägt en alternativ utformning av de föreslagna föreskrifterna, där ingen undantagsregel för tillhandahållande av de med fjärrvärmens framställning förknippade årliga växthusgasutsläppen införs. Det skulle innebära en ökad administrativ börda för de fjärrvärmeföretag som omfattas av undantagsregeln och en reglering som sträcker sig längre än direktivets krav. Ei bedömer att en sådan alternativ utformning av föreskrifterna inte är ändamålsenlig och har därför valt att nyttja den möjlighet till undantag som finns för mindre fjärrvärmesystem.

Inget undantag för tillhandahållande av information utanför säsong

Energieffektiviseringsdirektivets medger även en möjlighet att begränsa kravet på att tillhandahålla information om värme under perioden när uppvärmning inte sker. Användningsinformation ska som huvudregel tillhandahållas slutanvändare minst varje månad. Men värme (och kyla) får undantas från detta krav utanför säsongerna för uppvärmning/kylning (bilaga VIIa punkten 2). Vad som utgör säsong för uppvärmning kan variera mellan olika delar av landet, eller från byggnad till byggnad. Mot bakgrund av de stora geografiska skillnaderna där säsongen för uppvärmning i nordligaste Sverige i princip är året runt skulle det krävas en differentiering mellan olika delar av landet. Vidare används fjärrvärme året runt i hela landet för uppvärmning av tappvarmvatten. Ei bedömer därför att det saknas anledning att föreskriva om undantag från kravet på rapportering för en viss period.

Beskrivning av förslaget

I detta avsnitt presenteras Ei:s förslag på nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme). För varje bestämmelse redogörs för om förslaget får någon konsekvens för fjärrvärmeföretagen jämfört med hittillsvarande föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:2). Bestämmelser och definitioner som är oförändrade jämfört med EIFS 2014:2 presenteras inte. Bestämmelser och definitioner som utgår nämns inte heller. Ändringar jämfört med EIFS 2014:2 är markerade med kursiv stil.

Föreskrifterna är indelad i sex kapitel vars innehåll redogörs för i avsnittet.

Indelningen är enligt följande:

1 kap. Inledande bestämmelser
och definitioner

5 kap. Fakturering och
faktureringsinformation

2 kap. Mätning och beräkning

6 kap. Information om
fjärrvärmekundens
energifakturor och historisk
användning.

3 kap. Insamling av mätvärden

4 kap. Information om
energianvändningen

Kapitel 1 Inledande bestämmelser och definitioner

I föreskrifternas inledande kapitel föreslås ett antal nya definitioner samt redaktionella ändringar av befintliga definitioner. Nedan redogörs för dessa.

Definition	Ny lydelse
Debiteringsperiod	den period som fjärrvärmefakturan avser.

Definitionen är ny och anger den period som fjärrvärmefakturan avser, alltså den period som kunden debiteras för i den aktuella fakturan.

Definition	Ny lydelse
Elektronisk faktura	faktura som utfärdas, översänds och tas emot i ett strukturerat elektroniskt format som gör det möjligt att behandla den automatiskt och elektroniskt.

Definitionen är ny och införs med anledning av energieffektiviseringsdirektivet. Av artikel 10a.2 b) i direktivet följer att slutkunder ska kunna kan välja elektronisk faktureringsinformation och e-faktura. Begreppet definieras inte i direktivet. Med faktura avses enligt 1 kap. 17 § mervärdesskattelagen (1994:200) dokument eller meddelanden i pappersform eller i elektronisk form som uppfyller villkoren för fakturor i 11 kap. eller, om faktureringsreglerna i ett annat EU-land är tillämpliga enligt vad som följer av artikel 219a i rådets direktiv 2006/112/EG, som uppfyller villkoren för fakturor i det landet. Med elektronisk faktura avses enligt 1 kap. 17 a § mervärdesskattelagen (1994:200), en faktura enligt 17 § som utfärdas och tas emot i ett elektroniskt format.

Definition	Ny lydelse
Energimix	fjärrvärmeföretagets totalt tillförda bränslen eller energibärare till fjärrvärmeproduktionen under föregående kalenderår uppdelade på olika ursprung och angivna i GWh allokerade enligt alternativproduktionsmetoden.

Definitionen är ny och införs med anledning av energieffektiviseringsdirektivet. Enligt bilaga VIIa punkten 3 (Minimikrav på information i fakturan) ska slutanvändaren bland annat få information om den bränslemix som använts. Begreppet bränslemix definieras inte i direktivet. Enligt kommissionens

rekommendation (EU) 2019/1660 finns det en koppling mellan begreppet bränslemix och den information om andelen förnybar energi i system för fjärrvärme och fjärrkyla som ska tillhandahållas enligt förnybartdirektivet.

Bränslemix kan tolkas snävare än energimix. Energimix inkluderar förnybara respektive fossila bränslen samt återvunnen energi, det vill säga all energitillförsel i fjärrvärmeproduktionen. För att även till exempel rök-gaskondensering, värme från värmepumpar och spillvärme som också ingår i den svenska energimixen för fjärrvärme ska omfattas av redovisningskravet använder föreskrifterna begreppet energimix.

Definition	Ny lydelse
Energitjänsteleverantör	fysisk eller juridisk person som levererar energitjänster eller andra åtgärder för att förbättra energieffektiviteten i en fjärrvärmekunds anläggningar eller lokaler.

Definitionen är ny och införs med anledning av energieffektiviseringsdirektivet. Definitionen motsvarar artikel 2.24 i direktivet.

Definition	Ny lydelse
Fjärravläsning	avläsning av mätares register på distans, vilket inte kräver tillträde till enskilda enheter, för överföring av de avlästa mätvärdena till fjärrvärmeföretagets insamlingssystem.

Definitionen är ny och införs med anledning av energieffektiviseringsdirektivet. Begreppet definieras inte i direktivet. Enligt skäl 33 i ändringsdirektivet ska fjärravläsbara anordningar inte kräva tillträde till enskilda enheter för avläsningen. Med stöd av regeringens föreslagna bemyndigande fjärrvärmeförordningen kan Ei meddela föreskrifter om vad som ska avses med fjärravläsbara mätsystem och mätutrustning, vilka uppgifter som ska kunna avläsas på distans samt i vilka situationer undantag från kravet på fjärravläsbara anordningar kan medges.

Fjärravläsning innebär avläsning av en mätares register på distans. För att samla in mätvärden ska fjärrvärmeföretaget således under normal drift inte behöva åtkomst till platsen där mätaren är placerad. Överföringen och insamlingen av de avlästa värdena från mätarens register till fjärrvärmeföretagets insamlingssystem måste därmed ske elektroniskt.

Definition	Tidigare lydelse (EIFS 2014:2)	Ny lydelse
Insamling	process varvid mätvärden i ett mätsystem avläses eller inhämtas så att mätvärdet kan hanteras av fjärrvärmeföretaget i enlighet med de krav som ställs i dessa föreskrifter.	insamling av mätvärden från en mätare genom fjärravläsning eller manuell avläsning så att mätvärdena kan hanteras i enlighet med de krav som ställs i dessa föreskrifter.

Hittillsvarande mätvärdesinsamling. Definitionen justeras för att omfatta insamling genom såväl manuell avläsning som fjärravläsning. Mätvärdesinsamling är en process som kan ske på olika sätt. Som huvudregel genom fjärravläsning men i vissa angivna situationer genom manuell avläsning. Syftet är att mätvärdena ska kunna rapporteras till fjärrvärmekunden och att information om fjärrvärmekundens historiska användning på begäran ska kunna göras tillgänglig för en energitjänsteleverantör.

Definition	Ny lydelse
Installerad tillförd effekt	den högsta effekt som en förbränningsanläggning är dimensionerad för att kunna tillföras.

Definitionen är ny och införs med anledning av energieffektiviseringsdirektivet. Begreppet definieras inte i direktivet. Installerad tillförd effekt avser den maxkapacitet som en förbränningsanläggning är dimensionerad för och ska inte förväxlas med den momentant tillförda effekten. I Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193 av den 25 november 2015 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar definieras begreppet förbränningsanläggning som varje teknisk inrättning i vilken bränslen oxideras för att den frigjorda värmen ska kunna utnyttjas. En förbränningsanläggning kan bestå av en eller flera pannor.

Definition	Ny lydelse
Klimatkorrigerad energianvändning	mätvärden som räknats om för att ta hänsyn till förändringar i temperatur och utomhusklimat mellan år, vilket möjliggör jämförbarhet med historiska mätvärden.

Definitionen är ny och införs med anledning av energieffektiviseringsdirektivet. Begreppet definieras inte i direktivet. Vid klimatkorrigering av energianvändning omräknas energianvändningen med hänsyn till utomhustemperatur och utomhusklimat för att göra det möjligt för kunden att jämföra energianvändningen med motsvarande period tidigare år. På så vis kan till exempel effekter av energieffektiviserande åtgärder utläsas vid jämförelse.

Definition	Tidigare lydelse (EIFS 2014:2)	Ny lydelse
Leveransperiod	en tidsperiod för vilken avläsning av levererad värmeenergi ska ske.	<i>period som mätvärden ska rapporteras för.</i>

Definitionen justeras för att överensstämma med Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2016:2) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el (ändrad genom EIFS 2019:8).

Definition	Ny lydelse
Leveranspunkt	punkt där värmeenergin förs över från fjärrvärmenätet till kundens anläggning.

Definitionen är ny och ersätter hittillsvarande mätpunkt. Den införs med anledning av energieffektiviseringsdirektivet. Begreppet leveranspunkt införs för att föreskrifterna språkligt ska överensstämma med direktivet som i artikel 9a.2 anger att en mätare ska installeras vid värmeväxlaren eller leveranspunkten. Definitionen har hämtats från prop. 2010/11:73 s. 18.

Definition	Tidigare lydelse (EIFS 2014:2)	Ny lydelse
Manuell avläsning	mätvärdesinsamling eller manuellt utförd avläsning av en värmemätarens register.	avläsning på plats av en mätarens register för överföring av de avlästa mätvärdena till fjärrvärmeföretagets insamlingssystem.

Hittillsvarande avläsning. Definitionen justeras för att särskilja manuell avläsning från fjärravläsning. Manuell avläsning, och därmed insamling av mätvärden, sker på plats där mätaren är installerad. Fjärrvärmeföretaget kan således behöva begära tillträde till mätaren av fjärrvärmekunden för att kunna läsa av den och föra över mätvärden till sitt system.

Definition	Tidigare lydelse (EIFS 2014:2)	Ny lydelse
Mätare	instrument som är utformat för mätning av värme, som i en värmeväxlarkrets avges av en vätska som kallas värmebärare. En värmemätare är antingen ett komplett instrument eller ett kombinerat instrument bestående av delheterna flödesgivare, temperaturgivare samt integreringsverk eller en kombination av dessa.	instrument eller mätsystem som är utformat för mätning av värmeenergi kompletterat med de funktioner som krävs för att uppfylla dessa föreskrifter.

Hittillsvarande värmeenergimätare. Begreppet och definitionen justeras i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument (omarbetning), i lydelsen enligt kommissionens direktiv (EU) 2015/13. Definitionen innefattar även begreppet mätsystem.

Definition	Tidigare lydelse (EIFS 2014:2)	Ny lydelse
Mätsystem	samtliga ingående komponenter från mätning av primärstorheter och till registrering av mätvärden för överförd värmeenergi i en mätpunkt.	samtliga ingående komponenter från mätning av primärstorheter och till registrering av mätvärden för levererad värmeenergi.

I den nya lydelsen har ordet mätpunkt tagits bort och ordet överförd bytts ut mot levererad. Utöver det har ingen ändring gjorts av definitionen.

Fjärrvärmeföretaget ska säkerställa att dess system omfattas av tillräckligt integritets- och dataskydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (allmän dataskyddsförordning) (jfr artikel 10a.2 d) i energieffektiviseringsdirektivet).

Definition	Tidigare lydelse (EIFS 2014:2)	Ny lydelse
Mätvärde	en värmemätares mätarställning eller registrerade energiflöde per tidsenhet och övriga debiteringsgrundande uppmätta mätvärden.	en mätares mätarställning eller registrerade energiflöde per tidsperiod och övriga debiteringsgrundande mätvärden.

Förändringarna är rent redaktionella och påverkar inte definitionens innebörd.

Kapitel 2 Mätning och beräkning

Andra kapitlet i föreskriften är ny och baseras på Ei:s nya bemyndigande till Ei att föreskriva om mätning och beräkning enligt 6 a § fjärrvärmelagen (2008:263). Ei föreslår följande.

Uppmätt energianvändning

1 § Fjärrvärmeföretaget ska mäta mängden levererad värmeenergi och dess fördelning över tid enligt 6 a § fjärrvärmelagen (2008:263) i avtalade leveranspunkter.

Paragrafen är ny och motsvarar delvis hittillsvarande 6 a § första stycket fjärrvärmelagen (2008:263), med tillägg om var mätning ska ske. Den anger att fjärrvärmeföretaget ska mäta den levererade värmeenergin i avtalade leveranspunkter. Paragrafen genomför artikel 9a.2 i energieffektiviseringsdirektivet som anger att när en byggnad försörjs med värme, kyla eller varmvatten för hushållsbruk från ett system för fjärrvärme eller fjärrkyla, ska en mätare installeras vid värmeväxlaren eller leveranspunkten.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen är enbart en precisering av fjärrvärmelagen gällande var mätning ska ske. Paragrafen bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen.

Beräknad energianvändning

2 § Om ett mätvärde från en mätare saknas eller har brister ska fjärrvärmeföretaget beräkna energianvändningen med en tillförlitlig metod.

Paragrafen motsvarar 3 kap. 4 § första stycket EIFS 2014:2 med redaktionella ändringar. Paragrafen anger hur fjärrvärmeföretaget ska beräkna den levererade värmeenergin om mätvärdet saknas eller har brister. Av paragrafen framgår att ett beräknat mätvärde då ska tas fram med en tillförlitlig metod. Till bestämmelsen finns ett allmänt råd om vilken metod som fjärrvärmeföretaget kan utgå ifrån vid beräkningen. Det allmänna rådet motsvarar i huvudsak hittillsvarande allmänna råd till 3 kap. 4 § EIFS 2014:2 och anger att i de fall energianvändningen beräknas bör fjärrvärmeföretaget utgå från tidigare uppmätt energianvändning hos fjärrvärmekunden och kundens förbrukningsprofil i enlighet med tillämplig branschstandard. Vid beräkningen får också övriga kända omständigheter ligga till grund för det beräknade mätvärdet. Ett exempel på när brister i mätvärden kan föreligga är när det saknas elförsörjning till mätaren eller vid

kommunikationsproblem. Andra stycket i 3 kap. 4 § EIFS 2014:2 har flyttats till 4 kap. 3 § i det nya förslaget till föreskrifter.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen då förändringarna är redaktionella. Fjärrvärmeföretagen beräknar sedan tidigare värden som saknas eller har brister enligt en tillförlitlig metod. Detta regleras även genom de Allmänna avtalsvillkoren för fjärrvärmeleveranser till näringsidkare²¹ respektive konsument²². Det tillhörande allmänna rådet är också just ett råd. Det finns inget krav att följa detta och rådet anses således inte medföra några ökade kostnader för fjärrvärmeföretagen.

Kapitel 3 Insamling av mätvärden

Kapitlet har ny rubrik och motsvarar 2 kap. i EIFS 2014:2 (Avläsning av mätvärden). För att kunna tillhandahålla användningsinformation (rapportera mätvärden) till fjärrvärmekunden måste fjärrvärmeföretaget samla in mätvärden. Bestämmelserna baseras på Ei:s nya bemyndigande att föreskriva om mätning och funktionskrav som mätsystem och mätutrustning ska uppfylla enligt 6 a § fjärrvärmelagen (2008:263). Ei föreslår att:

---

²¹ ALMA för fjärrvärmeleveranser till näringsidkare 2015, Uppdaterad 2018-05-15

²² ALMA för fjärrvärmeleveranser till konsument 2018, Upprättad 2018-10-10

1 § Fjärrvärmeföretaget ska för varje *leveranspunkt samla in* mätvärden efter varje leveransperiods slut.

Insamling enligt första stycket ska ske med regelbundna intervall och minst en gång per månad.

Fjärrvärmeföretaget ska, utöver vad som anges i första och andra stycket, *samla in mätvärden för varje leveranspunkt*

- 1 vid nyanslutning,
- 2 vid permanent fränkoppling,
- 3 vid mätarbyte,
- 4 vid avflyttning, och
- 5 vid inflyttning.

Paragrafen motsvarar delvis 2 kap. 1 § i EIFS 2014:2 men har justerats språkligt. Med stöd av det föreslagna bemyndigandet kan Ei bland annat föreskriva om tidsintervall för mätning och avläsning. *Första stycket* anger att fjärrvärmeföretaget ska samla in mätvärden för varje leveranspunkt vid leveransperiodens slut.

Andra stycket anger att insamling ska ske minst en gång per månad.

Fjärrvärmeföretaget kan således avtala med fjärrvärmekunden om kortare tidsintervall för insamling vilket då medför tätare rapportering.

Fjärrvärmeföretaget avgör vilket datum som insamling ska ske enligt ett regelbundet tidsintervall. Bestämmelsen är obligatorisk och motsvarar i huvudsak hittillsvarande 6 a § andra stycket fjärrvärmelagen (2008:263). I förarbetena till fjärrvärmelagen (prop. 2010/11:73 s. 13) anges att den månadsvisa mätningen är av så stort värde att det inte bör finnas möjlighet för någon kund att avtala om längre tidsintervall än en månad. Vidare att det bör vara tillåtet att avtala om kortare tidsintervall än en månad. Detta är således alljämt gällande. Bestämmelsen möjliggör även ett genomförande av bilaga VIIa punkten 2 andra stycket i energieffektiviseringsdirektivet som anger att från och med den 1 januari 2022 ska, i de fall där fjärravläsbara mätare finns installerade, fakturerings- eller användningsinformation grundad på faktisk användning tillhandahållas användarna minst varje månad. Insamlingen är således en förutsättning för denna rapportering till fjärrvärmekunderna.

Paragrafens *tredje stycke* motsvarar hittillsvarande 2 kap. 1 § tredje stycket i EIFS 2014:2 med redaktionella ändringar. Bestämmelsen reglerar när insamling av mätvärden ska ske utöver det som anges i första och andra stycket.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Förslaget i första stycket bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen då detta är en rent redaktionell ändring jämfört med hittillsvarande paragraf. Andra stycket bedöms inte heller få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen, då andra stycket anger att insamling ska ske minst en gång per månad, vilket också varit fallet tidigare. Inte heller tredje stycket bedöms få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen, då det enbart innehåller redaktionella ändringar.

2 § Insamling av mätvärden ska ske genom fjärravläsning om inte annat följer av [x] § fjärrvärmeförordningen (2008:526).

Fjärrvärmeföretaget ska säkerställa att obehöriga inte får tillgång till information och styrfunktioner i mätaren samt att sådan information inte kan ändras, förstöras eller göras otillgänglig för den som är behörig att ta del av den.

Insamling av mätvärden enligt 1 § tredje stycket 1–3 får ske genom manuell avläsning.

Paragrafen är i huvudsak ny och motsvaras delvis av 2 kap. 2 § i EIFS 2014:2. Den genomför artikel 9c.1 i energieffektiviseringsdirektivet som innehåller krav på fjärravläsning. Enligt direktivet ska mätare som installerats efter den 25 oktober 2020 utgöras av fjärravläsbara anordningar. Med stöd av det föreslagna bemyndigandet får Ei meddela föreskrifter om vad som ska avses med fjärravläsbara mätsystem och mätutrustning, vilka uppgifter som ska kunna avläsas på distans samt i vilka situationer undantag från kravet på fjärravläsbara anordningar kan medges.

Enligt *första stycket* ska insamling av mätvärden som huvudregel ske genom fjärravläsning, som enligt definitionen innebär *avläsning av mätares register på distans, vilket inte kräver tillträde till enskilda enheter, för överföring av de avlästa mätvärdena till fjärrvärmeföretagets insamlingssystem*. Fjärravläsbara anordningar kräver således i normalfallet inte tillträde till platsen där mätaren är placerad för insamling av mätvärden. I [x] § fjärrvärmeförordningen (2008:526) anges att ett funktionskrav för mätsystem och mätutrustning i byggnader och andra anläggningar som ägs eller disponeras av en myndighet får undantas, om

myndigheten bedömer att ett sådant undantag från funktionskravet är av vikt för Sveriges säkerhet och begär hos fjärrvärmeföretaget att mätsystem och mätutrustning ska undantas från funktionskravet. Det är alltså den berörda myndigheten som avgör om det ska göras undantag från funktionskravet.

Enligt *andra* stycket ska fjärrvärmeföretaget vidare säkerställa IT-säkerhet, integritet och dataskydd i samband med mätning och fjärravläsning av värmeenergi vilket krävs enligt artikel 10a.2 d) i energieffektiviseringsdirektivet. Det innebär en upplysning om att fjärrvärmeföretaget bland annat ska följa EU:s allmänna dataskyddsförordning.

Av *tredje* stycket framgår att mätvärden får samlas in genom manuell avläsning den dag leveranspunkten nyansluts, vid permanent fränkoppling samt vid mätarbyte.

Till paragrafen finns ett allmänt råd. Om fjärravläsningen av någon anledning inte fungerar, till exempel av tekniska skäl, kan fjärrvärmeföretaget avtala med kunden om tillträde till mätaren för manuell avläsning.

Till paragrafen finns även en övergångsbestämmelse som fastställer att mätare installerade före föreskrifternas ikraftträdande ska uppfylla kravet i 3 kap. 2 § senast den 1 januari 2027. Detta är ett krav enligt artikel 9c.2 i energieffektiviseringsdirektivet som anger att mätare som inte är fjärravläsbara men som redan installerats ska göras fjärravläsbara eller ersättas med fjärravläsbara anordningar senast den 1 januari 2027, om inte medlemsstaten i fråga visar att detta inte är kostnadseffektivt.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Förslaget i första stycket bedöms inte få några konsekvenser för majoriteten av fjärrvärmeföretagen. Hittillsvarande bestämmelser i fjärrvärmelagen om månadsvis mätning har i praktiken inneburit att fjärrvärmeföretagen har installerat fjärrvärmemätare med möjlighet till fjärravläsning i samtliga leveranspunkter, se propositionen Mätning, rapportering och debitering på fjärrvärmemarknaden (prop. 2010/11:73 s. 12). Fjärravläsning sker redan i dag till följd av kravet på en hög insamlingsfrekvens i EIFS 2014:2, vilket i praktiken omöjliggör manuella avläsningsmetoder och även vissa typer av fjärravläsning, såsom drive-by-avläsning. Det kan trots detta inte uteslutas att det finns enstaka fjärrvärmeföretag med ett fåtal kunder som inte fjärravläser mätvärden. För dessa företag skulle bestämmelsen således kunna medföra en kostnad. Detta beroende av åldersbeståndet av de aktuella mätarna och huruvida dessa kommer att behöva genomgå ett forcerat mätarbyte innan den 1 januari 2027.

Förslaget i andra stycket bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Kraven om säkerhet följer av energieffektiviseringsdirektivet, men krav finns också enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning (GDPR) och Swedacs föreskrifter om mätare²³, vilka gäller i Sverige. Det uppstår inga ytterligare krav enligt energieffektiviseringsdirektivet, utan kravet är ett förtydligande. Ei gör bedömningen att företagen redan beaktat säkerhet och att inga ytterligare kostnader uppstår.

Förslaget i tredje stycket bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Ett fjärrvärmeföretag får i vissa situationer avläsa mätaren manuellt och det är möjligt även enligt hittillsvarande regler i EIFS 2014:2. Det kan visserligen medföra en kostnad att avläsa manuellt och att föra in de avlästa mätvärdena i systemen. Denna kostnad uppstår dock inte till följd av kravet på fjärravläsning utan enbart då fjärrvärmeföretagen själva väljer att nyttja möjligheten till manuell avläsning enligt tredje stycket.

Kapitel 4 Information om energianvändningen

Kapitlet innehåller delvis nya bestämmelser och motsvaras delvis av hittillsvarande kapitel 3 i EIFS 2014:2 (Rapportering av mätvärden). Det baseras på de nya föreslagna bemyndigandena till Ei att föreskriva om tillhandahållande av information enligt 6 c § fjärrvärmelagen (2008:263). Ei föreslår att:

1 § Fjärrvärmeföretaget ska senast 15 dagar efter *insamlingen av mätvärden* enligt 3 kap. 1 § lämna fjärrvärmekunden information om mängden levererad värmeenergi för leveransperioden eller de mätvärden som beräknats enligt 2 kap. 2 §.

Paragrafen motsvarar delvis 3 kap. 1 § EIFS 2014:2 men har anpassats språkligt enligt energieffektiviseringsdirektivet och fjärrvärmelagen. Ändringarna är således endast redaktionella. Paragrafen specificerar att fjärrvärmeföretaget ska lämna information om mängden levererade värmeenergi till fjärrvärmekunden. Den genomför artikel 10a.1 som anger att fakturerings- och användningsinformation ska vara tillförlitlig, korrekt och baserad på faktisk användning. Bilaga VIIa punkten 2 andra stycket i energieffektiviseringsdirektivet anger vidare att i de fall där fjärravläsbara mätare finns installerade ska fakturerings- eller användningsinformation grundas på faktisk användning och tillhandahållas minst varje månad. Informationen får också göras tillgänglig via fjärrvärmeföretagets

²³ Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskrifter (STAFS 2016:1) om mätinstrument, STAFS 2016:1.

webbsida och uppdateras så ofta som de använda mätanordningarna och systemen tillåter. Med stöd av det föreslagna bemyndigandet får Ei möjlighet att föreskriva om tidsintervall för tillhandahållande av information och om undantag från detta krav, till exempel utanför säsong för uppvärmning.

Av paragrafen följer att fjärrvärmeföretaget senast 15 dagar efter insamlingen av mätvärden ska lämna användningsinformationen för den aktuella leveransperioden till fjärrvärmekunden. Eftersom insamling ska ske minst en gång per månad kommer fjärrvärmekunden också att tillhandahållas mätvärden en gång per månad eller oftare om så avtalats. Även beräknade mätvärden ska tillhandahållas 15 dagar efter den avtalade leveransperiodens slut.

Det saknas skäl att föreskriva om undantag från kravet på rapportering för en viss period. Mot bakgrund av de stora geografiska skillnaderna där säsongen för uppvärmning i nordligaste Sverige i princip är året runt skulle det krävas en differentiering mellan olika delar av landet. Vidare används fjärrvärme för uppvärmning av tappvatten året runt. Ei bedömer därför att det inte är motiverat med ett undantag.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen.

Paragrafen bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen då den endast består av redaktionella ändringar.

2 § Fjärrvärmeföretaget ska tillhandahålla mätvärden på ett för fjärrvärmekunden tydligt och lättillgängligt sätt. Tidpunkten för insamling av mätvärden ska framgå vid rapporteringen.

Paragrafen motsvarar delvis det som framgår av hittillsvarande allmänna råd under 3 kap. 3 § EIFS 2014:2. Paragrafen genomför delvis artikel 10a.1 i energieffektiviseringsdirektivet. Med stöd av det nya föreslagna bemyndigandet får Ei möjlighet att föreskriva om i vilka fall information om energianvändning ska lämnas och på vilket sätt informationen ska lämnas.

Bestämmelsen är som en del av föreskrifterna nu tvingande för fjärrvärmeföretagen i det avseende att tillhandahållandet av mätvärden (användningsinformation) ska ske på ett tydligt och lättillgängligt sätt. Det centrala kravet är att tillhandahålla användaren information, vilket innebär att fjärrvärmekunden ska meddelas på något sätt. Fjärrvärmeföretagen har dock möjlighet att avgöra vilken rapporteringsmetod som ska användas i syfte att

uppfylla detta krav. I andra meningen anges även att tidpunkten för insamling av mätvärden ska framgå. Detta har tidigare reglerats genom 3 kap. 2 § i EIFS 2014:2.

Till paragrafen finns också ett allmänt råd som säger att fjärrvärmeföretagets tillhandahållande av information om energianvändning bör ske i överenskommelse med fjärrvärmekunden via någon av de kanaler som fjärrvärmeföretaget tillämpar, till exempel via internetbaserat media (Mina sidor), sms, e-post eller genom pappersutskrift. Fjärrvärmeföretagets rapportering av mängden levererad värmeenergi till fjärrvärmekunden bör i vart fall anges i kWh och omfatta beräknad årsförbrukning. Informationen får uppdateras så ofta som mätsystemen tillåter i enlighet med den standard som utvecklats i branschen.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Enligt fjärrvärmeföretagen rapporteras mätvärdena redan i dag vanligtvis månadsvis på fjärrvärmekundens Mina sidor eller motsvarande. Tidpunkt för avläsning ska redan framgå enligt gällande regler. Inte heller det allmänna rådet anses få några märkbara konsekvenser för fjärrvärmeföretagen.

3 § Om fjärrvärmeföretaget tillhandahåller fjärrvärmekunden ett mätvärde som beräknats enligt 2 kap. 2 § ska följande anges

- 1 att mätvärdet är beräknat,*
- 2 orsaken till att ett uppmätt mätvärde saknas eller har brister, och*
- 3 hur mätvärdet har beräknats.*

Om ett uppmätt mätvärde därefter erhålls ska fjärrvärmeföretaget utan dröjsmål rapportera det mätvärdet till fjärrvärmekunden.

Paragrafens första stycke motsvarar delvis 3 kap. 4 § EIFS 2014:2 och specificerar vilken information som fjärrvärmeföretaget ska lämna till fjärrvärmekund i det fall att ett mätvärde beräknas. Detta för att fjärrvärmekunden ska få tillgång till så korrekt information om sin användning som möjligt. Fjärrvärmeföretaget ska informera om att mätvärdet är beräknat, orsaken till att ett uppmätt mätvärde saknas eller har brister samt på vilket sätt ett nytt mätvärde har beräknats. Den hittillsvarande första meningen i 3 kap. 4 § EIFS 2014:2 är flyttad till 2 kap. 2 § i de föreslagna föreskrifterna.

Andra stycket är nytt och anger inom vilken tidsfrist uppmätta mätvärden ska tillhandahållas fjärrvärmekunden i det fall att ett tidigare beräknat mätvärde ersätts. Stycket har i huvudsak samma innehåll som 7 kap. 8 § sista stycket i EIFS 2016:2. Det uppmätta mätvärdet ska rapporteras till fjärrvärmekunden utan dröjsmål, vilket innebär en språklig anpassning till andra bestämmelser inom energiområdet²⁴. Utan dröjsmål innebär således att fjärrvärmekunden i princip ska underrättas direkt eller i vart fall inom maximalt sju kalenderdagar från det att ett uppmätt mätvärde erhålls.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Förslaget i första stycket bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Detta är endast ett förtydligande av hittillsvarande bestämmelse i EIFS 2014:2. I paragrafen har det lagts till att fjärrvärmeföretaget ska specificera att mätvärdet är beräknat. Detta bedöms dock inte medföra några kostnader då företagen enligt 4 kap. 2 § hittillsvarande föreskrifter redan ska redogöra för beräkningsgrunden på fakturan. Genom denna redogörelse har det även sedan tidigare framgått om ett mätvärde har beräknats.

Förslaget i andra stycket kan få konsekvenser för vissa fjärrvärmeföretag. Rapportering av uppmätta mätvärden vid ersättning av beräknade mätvärden ska ske utan dröjsmål, vilket innebär en kalendervecka. Det kan medföra en engångskostnad för de fjärrvärmeföretag som i dag inte har tillräckliga rutiner i detta avseende. Enligt branschen sker det upp till cirka en gång i månaden per mätare att ett saknat mätvärde i ett senare skede erhålls. De gör dock bedömningen att det är ett problem som kan komma att öka i framtiden till följd av kommunikationsproblem då 2g- och 3g-näten läggs ned. För de större fjärrvärmeföretagen sker rapportering enligt andra stycket redan i dag automatiserat och det kommer inte medföra några konsekvenser utöver en viss administrativ påläggning för att säkerställa att mätvärdena rapporteras korrekt. För mindre fjärrvärmeföretag kan bestämmelsen, utöver administrativa kostnader, innebära ett behov av att upphandla it-systemuppdateringar.

Kapitel 5 Fakturering och faktureringsinformation

Kapitlet innehåller nya bestämmelser som har sin grund i energieffektiviseringsdirektivet. Det innehåller också delvis bestämmelserna i

---

²⁴ Se till exempel 4 kap. och 8 kap. ellagen (1997:857). Ei har när det gäller nätkoncessionshavarens skyldigheter att underrätta elanvändarna om vilken elleverantör som har anvisats bedömt att utan dröjsmål innebär att elanvändaren i princip ska underrättas direkt eller i vart fall inom maximalt sju dagar från det att den får en anvisad elhandlare (ärendenummer 2015-102505 och 2015-102506).

hittillsvarande kapitel 4 i EIFS 2014:2 (Debitering av uppmätt levererad värmeenergi). Det baseras på de nya föreslagna bemyndigandena till Ei att föreskriva om fakturering enligt 6 c § fjärrvärmelagen (2008:263). Ei föreslår att:

Fakturering av fjärrvärmekunden

1 § Fjärrvärmeföretaget ska fakturera fjärrvärmekunden enligt 6 b § fjärrvärmelagen (2008:263) minst fyra gånger per år.

Paragrafen är ny och genomför bilaga VIIa punkten 1 i energieffektiviseringsdirektivet. Direktivet kräver att fakturering sker på grundval av faktisk användning minst en gång per år. Med stöd av det nya föreslagna bemyndigandet får Ei meddela föreskrifter om tidsintervall för fakturering.

Paragrafen anger således att fakturering till fjärrvärmekunden ska ske minst fyra gånger per år. Paragrafen hänvisar även till föreslagna 6 b § fjärrvärmelagen (2008:263)²⁵. I hittillsvarande 6 b § fjärrvärmelagen anges att om inte annat har avtalats med fjärrvärmekunden ska debitering av kunden ske minst fyra gånger per år. Lagen har hittills varit dispositiv i detta avseende i förhållande till kunder som inte är konsumenter enligt lagens definition.²⁶ Med den nuvarande lydelsen kommer det inte längre att vara möjligt att avtala om längre intervall för fakturering. Den föreslagna bestämmelsen i föreskrifterna inkluderar alla fjärrvärmekunder, även de som inte är konsumenter. Fjärrvärmeföretagen kan däremot avtala med kunden om tätare fakturering. Termen debitering ersätts nu med termen fakturering vilket inte innebär någon ändring i sak.

Ett syfte med att samtliga fjärrvärmekunder ska faktureras minst fyra gånger per år är att de ska bli mer medvetna om sin energianvändning. För att möjliggöra en sådan återkoppling för alla fjärrvärmekunder, även de som inte är konsumenter, behöver återkoppling ske i nära anslutning till energianvändning. Kunderna ges då incitament att styra energianvändningen genom exempelvis aktiva energibesparande åtgärder när förbrukningen kan kopplas samman med faktureringen av fjärrvärmen. En mer frekvent faktureringsperiod på minst fyra gånger per år undviker också att fjärrvärmekunderna får en hög faktura vid ett fåtal tillfällen per år.

---

²⁵ Prop. 2021/22:124.

²⁶Se prop. 2010/11:73 s. 19.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms kunna få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Den nya bestämmelsen inkluderar alla fjärrvärmekunder vilket innebär att fjärrvärmeföretagen behöver säkerställa att det nya faktureringsintervallet minst fyra gånger per år även tillämpas för kunder som är inte är konsumenter. Den nya bestämmelsen i föreskrifterna innebär att fjärrvärmeföretag som i dag fakturerar sina kunder färre än fyra gånger per år behöver ändra sina faktureringsrutiner och fakturera med tätare intervall. Konsekvensen blir att administrationen kommer att öka genom att fler fakturor behöver genereras och administreras. Det tätare faktureringsintervallet kommer också innebära att de fjärrvärmeföretag som för närvarande fakturerar en till tre gånger per år snabbare kommer att få betalt på utestående fakturor vilket minskar kreditbehovet i verksamheten.

2 § Fjärrvärmeföretaget ska erbjuda fjärrvärmekunden elektronisk faktura.

Paragrafen är ny och genomför artikel 10a.2 b) i energieffektiviseringsdirektivet. Medlemsstaterna ska säkerställa att kunden kan välja elektronisk faktureringsinformation och e-faktura. Med stöd av det nya föreslagna bemyndigandet kan Ei meddela föreskrifter om krav på att kunder ska erbjudas fakturor i elektronisk form.

Kravet att erbjuda elektronisk faktura är nytt för fjärrvärmeföretagen. En motsvarande bestämmelse finns redan i ellagen (1997:857). *Elleverantörer* är redan skyldiga att erbjuda alla sina kunder fakturor i elektronisk form.²⁷ I 1 kap. 17 a § mervärdesskattelagen (1994:200) definieras elektronisk faktura som en faktura som utfärdas och tas emot i ett elektroniskt format. En sådan faktura får enligt 11 kap. 6 § samma lag endast utfärdas om mottagaren godkänner det.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Kravet bedöms få konsekvenser för de fjärrvärmeföretag som i dag inte erbjuder elektroniska fakturor (e-faktura). De flesta fjärrvärmeföretag erbjuder e-faktura till sina kunder och flera av dem ingår i en koncern med elnäts- och elhandelsverksamhet som i sin tur erbjuder detta. En förutsättning för att kunna erbjuda e-faktura är att fjärrvärmeföretagets affärssystem har funktionalitet som möjliggör att fakturor skickas elektroniskt. En uppdatering av systemet eller inköp av ett nytt kommer innebära ekonomiska konsekvenser för fjärrvärmeföretagen.

---

²⁷ 8 kap. 18 § st. 2 ellagen (1997:857).

Information tillsammans med fakturan

3 § Fjärrvärmekundens faktura ska innehålla tydlig information om

Paragrafen är ny och genomför artikel 10a.2 c) och bilaga VIIa punkten 3 i energieffektiviseringsdirektivet som anger att tydlig och begriplig information ska tillhandahållas tillsammans med fakturan för alla slutanvändare. Med stöd av det föreslagna bemyndigandet kan Ei meddela föreskrifter om i vilka fall faktureringsinformation ska lämnas och vad den ska innehålla.

Paragrafen innehåller 12 punkter (se nedan) om vad fjärrvärmefakturan till kunden ska innehålla. Kraven utgör ett minimum och syftar till att säkerställa att informationen görs tillgänglig i tydliga och begripliga termer i eller tillsammans med fjärrvärmekundernas fakturor. Det inledande stycket i bestämmelsen anger således att informationen på fjärrvärmekundens faktura ska vara tydlig. Motsvarande regel finns i hittillsvarande 6 c § fjärrvärmelagen (2008:263) vilket innebär att kravet på tydlighet inte innebär någon förändring för fjärrvärmeföretagen.

Kraven på tillgängliggörande av användnings- och faktureringsinformation i energieffektiviseringsdirektivet gäller samtliga fjärrvärmekunder, inte bara konsumenter. Den för fjärrvärmekunden mest betydelsefulla informationen, som också följer av annan lagstiftning, ska finnas på fakturan. För att fakturan inte ska bli otydlig ska fjärrvärmeföretaget när det gäller övrig information på ett tydligt sätt med hänvisning i fakturan ange var fullständig information finns tillgänglig, till exempel på fjärrvärmeföretagets webbplats eller via inloggning på kundens egen sida hos fjärrvärmeföretaget (Mina Sidor). Att tillhandahålla all information direkt på fakturan skulle innebära att fakturan riskerar att få en sådan omfattning att kunden inte längre klarar av att uttyda informationen. Samtidigt lämpar sig presentationen av viss information bättre i ett annat medium. Till exempel kan en klimatkorrigerad energianvändning till högre detalj presenteras via inloggning på kundens Mina Sidor, vilket skapar bättre förutsättningar för kunden att granska och tyda informationen. Kraven på att tillhandahålla information i eller tillsammans med fakturan gäller från och med den 1 januari 2023 enligt de föreslagna föreskrifternas ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.

Nedan följer beskrivning och motivering av de 12 punkter innehållande krav på information som ska finnas i eller tillsammans med fjärrvärmefakturan.

1 kontaktuppgifter till fjärrvärmeföretaget,

Punkten 1 anger att fakturan ska innehålla kontaktuppgifter till fjärrvärmeföretaget, det vill säga uppgifter om vart fjärrvärmekunden kan vända sig för information gällande mätning, fakturering och tillhandahållande av information. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 a) i energieffektiviseringsdirektivet. Av 11 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:200) följer också att den som är mervärdesskattepliktig ska ange namn och adress på fakturan, även telefonnummer och att e-postadress till kundtjänst bör finnas på fakturan.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen eftersom kravet redan finns i mervärdesskattelagen. Att det även regleras i de nu föreslagna föreskrifterna förändrar inte skyldigheten för fjärrvärmeföretagen.

2 debiteringsperioden och de mätvärden som faktureringen grundas på,

Punkten 2 om information om debiteringsperioden och de mätvärden som faktureringen grundas på motsvarar delvis hittillsvarande 4 kap. 1 och 2 §§ EIFS 2014:2. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 a) i energieffektiviseringsdirektivet. Faktureringen kan baseras på olika mätvärden varav energianvändning endast är en av de parametrar som kan ingå. Effekt och flöde är andra parameter som kan vara viktiga för prissättningen av fjärrvärme. Det är viktigt att utifrån fakturan få information om faktureringsgrunden.

Enligt det inledande stycket i 5 kap. 3 § ska fjärrvärmefakturan vara tydlig. I detta får anses ingå att energianvändningen och övriga faktureringsgrundande parametrar redovisas på ett sådant sätt att de kan anses vara åtskilda från övrig information. Om faktureringen grundar sig på ett beräknat mätvärde av mängden levererad värmeenergi ska fakturan även innehålla en redogörelse för hur det beräknats och, om mängden levererad värmeenergi därefter uppmätts, en justering till det faktiska mätvärdet.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Kravet att i fakturan specificera debiteringsperiod och mätvärden som faktureringen grundas på är något som finns redan i dag. Att det uttrycks i de föreslagna föreskrifterna medför således ingen ändring av hur fjärrvärmeföretagen hanterar informationen.

3 de gällande faktiska priser som fakturan grundas på,

Punkten 3 ställer krav på att fakturan ska innehålla uppgifter om de priser som fakturan grundas på. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 a) i energieffektiviseringsdirektivet. Uppgifter om priset för fjärrvärmen och hur det bestäms är något som även ska finnas i avtalet om fjärrvärme enligt 6 § fjärrvärmelagen (2008:263).

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen.

4 de skatter och avgifter som tillämpas för fjärrvärme,

Punkten 4 ställer krav på att fakturan ska innehålla information om de skatter och avgifter som kunden faktureras till följd av fjärrvärmeleveransen. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 b) i energieffektiviseringsdirektivet. Syftet är att kunden ska få information om de skatter och avgifter som kunden debiteras baserat på kundens energianvändning.²⁸ Kravet kan likställas med kraven i 11 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:200) om att en faktura ska innehålla uppgift om beskattningsunderlaget för varje skattesats eller undantag, enhetspriset exklusive skatt enligt denna lag, samt eventuell prisnedsättning eller rabatt om dessa inte är inkluderade i enhetspriset. Om en och samma faktura avser omsättningar för vilka olika skattesatser gäller ska fakturan innehålla uppgift om respektive skattesats. Även tillämpad mervärdesskattesats ska anges enligt samma lag. Uppgifter om hur priset för fjärrvärmen bestäms ska även finnas i avtalet enligt 6 § fjärrvärmelagen. Skatter och avgifter är en stor del av priset för fjärrvärme och dessa uppgifter ska också redovisas separat på fakturan.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Kravet är nytt i föreskrifterna för fjärrvärme men inte i förhållande till hur företag utformar sina fakturor enligt mervärdesskattelagen. I det fall företag tillämpar avgifter och skatter specificeras de på fakturan på olika sätt. Att kravet även anges i de nu

---

²⁸ Jfr Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1952 av den 26 oktober 2016 om europeisk statistik om naturgas- och elpriser där det anges att en god förståelse av skatter, avgifter och andra pålagor i varje medlemsstat är mycket viktig för öppenheten beträffande prissättningen (skäl 17).

föreslagna föreskrifterna förändrar inte sättet fjärrvärmeföretagen fakturerar sina kunder.

5 den energimix, angivet i andelar, som använts vid framställningen av fjärrvärme i företagets fjärrvärmesystem,

Punkten 5 innehåller krav om att fakturan ska innehålla uppgifter om den energimix som använts vid framställningen av fjärrvärme i företagets fjärrvärmesystem. Energimixen ska anges i andelar. Bestämmelsen genomförs bilaga VIIa punkten 3 b) i energieffektiviseringsdirektivet. Begreppet energimix inkluderar bränslmix och andra energibärare som spillvärme enligt definitionen och exkluderar överföringsförluster. Till punkten finns ett allmänt råd som anger att redovisningen av energimixen kan baseras på statistik från föregående år då den finns tillgänglig, dock senast från den 1 juli året efter. Andel fossila bränslen mäts som insatt energi i form av kol, fossil olja och naturgas i förhållande till total insatt energi till fjärrvärmeproduktion. Därutöver bör andel energi från förnybara energikällor samt återvunnen energi anges i redovisningen av energimixen i enlighet med branschens statistik för energitillförsel.

Uppgifter om energimixen ska finnas i eller tillsammans med fjärrvärmefakturan. Syftet är att fjärrvärmekunden ska få insikt om fjärrvärmens sammansättning och dess påverkan på miljön. Bestämmelsen kan jämföras med en elleverantörs skyldighet enligt 8 kap. 12 § ellagen (1997:857) att på eller i samband med fakturor ange elens ursprung. Elleverantören ska redovisa varje enskild energikällas andel av den genomsnittliga sammansättning av energikällor som använts för att framställa den el som elleverantören sålde under närmast föregående kalenderår.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Kravet att presentera energimixen på fjärrvärmefakturan är nytt. Fjärrvärmeföretagen kommer att behöva utveckla sitt affärssystem för att presentera energimixen på kundfakturan eller i exempelvis informationsblad tillsammans med fakturan. Hanteringen kommer att innebära dels utvecklingskostnader, dels administrativa kostnader för att hantera och sammanställa information som ligger till grund för energimixen.

6 var fjärrvärmekunden kan ta del av de med framställningen förknippade årliga växthusgasutsläppen,

Punkten 6 innebär att fjärrvärmeföretaget ska presentera uppgifter om de årliga växthusgasutsläppen som är förknippade med fjärrvärmeleveransen. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 b) i energieffektiviseringsdirektivet.

Kravet att redovisa uppgifter om miljöpåverkan i form av växthusgasutsläpp är nytt för fjärrvärmeföretagen. Det förekommer enligt 8 kap. 12 § ellagen (1997:857) som rör slutkundsmarknaden för elleverans. Elleverantörer är skyldiga att presentera miljöpåverkan som den försålda elen har orsakat. På motsvarande sätt som gäller enligt ellagen ska fjärrvärmekunden i eller tillsammans med fakturan uppmärksammas på var informationen görs tillgänglig i tydliga och begripliga termer, till exempel genom hänvisning till referenskällor som är tillgängliga för allmänheten. Enligt det allmänna rådet till bestämmelsen bör de årliga växthusgasutsläppen redovisas i enlighet med inom branschen tillämplig metodik för miljövärdering där klimatpåverkan beräknas som emitterade koldioxidekvivalenter i förhållande till levererad energi till fjärrvärmekunden.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Det kommer innebära en viss administration för att hantera beräkningen av miljöpåverkan för den försålda leveransen.

7 var fjärrvärmekunden kan ta del av sin klimatkorrigerade energianvändning i grafisk form för innevarande debiteringsperiod med en jämförelse för samma period föregående år,

Punkten 7 innehåller krav på att det ska finnas uppgifter om fjärrvärmekundens aktuella energianvändning i grafisk form jämfört med samma period föregående år, klimatkorrigerade för värme och kyla. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 c) i energieffektiviseringsdirektivet.

Bestämmelsen motsvarar delvis hittillsvarande 5 kap. 1–2 §§ EIFS 2014:2 som anger att fjärrvärmeföretaget bland annat ska tillhandahålla uppgifter om förbrukning som minst omfattar de senaste tre åren eller innevarande leveranskontrakts löptid. Det nya är att kunden nu ska få en grafisk jämförelse av energianvändningen för den innevarande debiteringsperioden med samma period för föregående år. Uppgifterna ska vara klimatkorrigerade för ökad jämförbarhet och enligt ett allmänt råd till punkten bör klimatkorrigeringen ske i enlighet med inom branschen tillämplig metodik.

Faktureringsperioden blir avgörande för när och hur ofta kunden får jämförelsen. För kunder med kvartalsvis fakturering kommer jämförelsen vara kvartalsvis.

Att tillhandahålla uppgifterna om fjärrvärmekundens användning för aktuell debiteringsperiod och motsvarande period föregående år i grafisk form på fakturan kan bli omfattande och onödigt betungande. Fjärrvärmekunden ska därför på ett tydligt sätt genom en hänvisning i eller tillsammans med fakturan göras uppmärksam på var kunden kan ta del av informationen, som till exempel på Mina sidor på fjärrvärmeföretagets webbplats. För att inte uppgifter om fjärrvärmekundens personliga integritet eller affärshemligheter ska spridas ska jämförelsen enbart visas om den omfattas av kundens innevarande leveransavtal. Fjärrvärmeföretaget måste säkerställa att dess system omfattas av tillräckligt integritets- och dataskydd.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Fjärrvärmeföretagen kan behöva utveckla funktionaliteten i sina it-system som möjliggör visualisering av grafik för jämförelse av energianvändningen. Det kommer även att krävas en viss administration för att klimatkorrigera kundernas förbrukning som möjliggör jämförelse mellan år.

8 var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständiga uppgifter om hur kunden kan lämna klagomål,

Punkten 8 innehåller krav på information om vart fjärrvärmekunden kan vända sig för att lämna klagomål. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 e) i energieffektiviseringsdirektivet.

Information om klagomålsförfaranden, ombudsmanstjänster och alternativa tvistlösningsmekanismer som tillhandahålls av exempelvis Energimarknadsbyrån, Allmänna reklamationsnämnden, Konsumentverket och Energimarknadsinspektionen kan bli omfattande och tynga fakturan. För att fakturan inte ska bli otydlig ska fjärrvärmekunden i stället på ett tydligt sätt med hänvisning i eller tillsammans med fakturan uppmärksammas på var fullständig information om klagomålsförfaranden hålls tillgänglig.

I dag anger de allmänna avtalsvillkoren att fjärrvärmeföretag ska lämna tydlig information på sin webbplats om hur kunden kan lämna klagomål och få

information om tvistlösning. De allmänna avtalsvillkoren²⁹ för fjärrvärme är förhandlade mellan Konsumentverket och branschorganisationen Energiföretagen. För att genomföra direktivet krävs dock att det anges i föreskrifter vilken information som ska tillhandahållas. Punkten 8 går dessutom längre än de allmänna avtalsvillkoren genom att kräva att en hänvisning ska finnas på fakturan om var informationen kan hittas.

Bestämmelsen har delvis sin motsvarighet i 11 kap. 18 § i ellagen (1997:857)³⁰ som anger att elhandlare och elnätsföretag på eller i samband med fakturor till konsumenter bland annat ska lämna tydlig information om konsumentens rättigheter, hur konsumenten ska gå till väga för att lämna klagomål, och vilka organ konsumenten kan vända sig till för information eller tvistlösning. Företagen kan även hänvisa till att informationen finns på webbplatsen eller på begäran tillhandahålla den på annat sätt.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms kunna få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen.

Fjärrvärmeföretagets faktureringsystem behöva uppdateras med en hänvisning till vart kunden ska vända sig för att lämna klagomål. Det kommer innebära viss administrativ engångskostnad att infoga informationen på fakturan.

9 *var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständiga uppgifter om möjligheten att begära medling enligt 10–16 §§ fjärrvärmelagen (2008:263),*

Punkten 9 innehåller krav på att fakturan ska innehålla information om möjligheten att begära förhandling och att ansöka om medling enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 e) i energieffektiviseringsdirektivet.

Redan i dag ska fjärrvärmeföretaget inkludera uppgifter om medling i avtalen med sina kunder och även upplysa kunderna om detta i samband med att fjärrvärmeföretaget gör en ändring i avtalsvillkoren (jfr 6 § 11 och 19 § fjärrvärmelagen). Av bestämmelserna i fjärrvärmelagen framgår att i det fall en förhandling mellan ett fjärrvärmeföretag och en fjärrvärmekund inte leder till någon överenskommelse om villkor för fjärrvärme, får fjärrvärmeföretaget eller fjärrvärmekunden ansöka om medling. En ansökan om medling ska ges in till

²⁹ ALMA för konsument för leverans av fjärrvärme som används för enskilt bruk, 2018-10-10.

³⁰ Prop. 2010/11:70 s. 87 f. och prop. 2013/14:174 s. 152 f.

Fjärrvärmenämnden vid Statens energimyndighet som ska fullgöra de uppgifter som åligger den myndighet som medlar enligt fjärrvärmelagen³¹. Medling kan begäras av såväl företag som privatpersoner. Informationen gäller således alla fjärrvärmekunder. För att fakturan inte ska betungas med för mycket information ska en hänvisning lämnas på eller i samband med fakturan som på ett tydligt sätt hänvisar fjärrvärmekunden till var den fullständiga informationen är tillgänglig.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Fjärrvärmeföretagen har redan en skyldighet att upplysa kunden om möjligheten till medling i avtalet om fjärrvärme. Förändringen i föreskriften innebär att informationen också ska finna på kundfakturan. För detta krävs att fjärrvärmeföretagen infogar informationen i eller tillsammans med fakturan vilket innebär viss administrativ kostnad.

10 var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständig information om ombudsmannatjänster eller tvistlösning,

Punkten 10 innehåller krav på att fakturan ska innehålla information om vart fjärrvärmekunden kan vända sig för att få information om ombudsmannatjänster eller tvistlösning, det vill säga oberoende instanser. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 e) i energieffektiviseringsdirektivet.

Oberoende instanser utgörs av Energimarknadsbyrån, Allmänna reklamationsnämnden, Konsumentverket och Energimarknadsinspektionen. Enligt de allmänna avtalsvillkoren för fjärrvärme ska fjärrvärmeföretaget lämna tydlig information på sin webbplats om Allmänna reklamationsnämnden. Det föreslagna kravet innebär att fjärrvärmeföretaget behöver uppdatera informationen på webbplatsen till att också omfatta information om ombudsmannatjänster eller tvistlösning.

Information om ombudsmanstjänster och alternativa tvistlösningsmekanismer kan bli omfattande och betungande på fakturan. För att fakturan inte ska bli otydlig ska fjärrvärmekunden i stället på ett tydligt sätt med hänvisning i eller tillsammans med fakturan uppmärksammas på var fullständig information hålls tillgänglig.

Bestämmelsen har delvis sin motsvarighet i 11 kap. 18 § ellagen (1997:857)³² som anger att elhandlare och elnätsföretag på eller i samband med fakturor till konsumenter bland annat ska lämna tydlig information om konsumentens

³¹ 6 § fjärrvärmeförordningen (2008:526).

³² Prop. 2010/11:70 s. 87 f. och prop. 2013/14:174 s. 152 f.

rättigheter, hur konsumenten ska gå till väga för att lämna klagomål, och vilka organ konsumenten kan vända sig till för information eller tvistlösning. Företagen kan även hänvisa till att informationen finns på webbplatsen eller på begäran tillhandahålla den på annat sätt.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. En hänvisning behöver infogas på fakturan vilket innebär en administrativ kostnad för företagen.

Kostnaden är av engångskaraktär.

11 var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständig information om oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder, jämförbara slutanvändarprofiler och objektiva tekniska specifikationer för utrustning som använder energi, och

Punkten 11 innehåller krav om att fakturan ska innehålla information om var kunden kan ta del av fullständig information om oberoende användarrådgivning. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 e) i energieffektiviseringsdirektivet.

Kravet motsvarar delvis hittillsvarande bestämmelse i 6 d § tredje stycket fjärrvärmelagen (2008:263) om att fjärrvärmeföretag på eller i samband med fakturor till konsumenter ska lämna information om eller hänvisa till information om oberoende användarrådgivning där kunderna kan få råd om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder och jämförelseprofiler. Informationen ska i första hand finnas på fjärrvärmeföretagets webbplats eller lämnas på annat sätt på kundens begäran. Bestämmelsen infördes för att tillgodose kravet i det ursprungliga energieffektiviseringsdirektivet.³³ Kravet gäller nu i förhållande till alla fjärrvärmekunder.

Information om oberoende användarrådgivning – det vill säga organisationer för slutkunder som exempelvis Konsumenternas energimarknadsbyrå, energimyndigheter eller liknande organ där fjärrvärmekunden kan ta del av energieffektiviseringsåtgärder, jämförbara slutanvändarprofiler och objektiva tekniska specifikationer för utrustning som använder energi – kan vara omfattande. För att fakturan inte ska bli otydlig ska fjärrvärmekunden i stället på ett tydligt sätt med

---

³³ Se prop. 2013/14:174 s. 284.

hänvisning i eller tillsammans med fakturan uppmärksammas på var fullständig information hålls tillgänglig.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms inte få några märkbara konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Kravet finns sedan tidigare i fjärrvärmelagen men har endast omfattat fjärrvärmeföretag som ingår avtal med konsumenter. Nu kommer skyldigheten att tillhandahålla informationen, genom hänvisning på fakturan, gälla samtliga fjärrvärmekunder. Eftersom informationen redan finns tillgänglig behöver fjärrvärmeföretagen säkerställa att hänvisningen återfinns på fakturan till övriga kunder. För fjärrvärmeföretagen kan detta innebära en viss administrativ kostnad när fakturans innehåll och design ses över.

12 var fjärrvärmekunden kan ta del av jämförelseprofiler.

Punkten 12 innehåller krav på att fjärrvärmekunden ska kunna ta del av jämförelseprofiler. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 f) i energieffektiviseringsdirektivet.

Direktivet anger att jämförelser med en genomsnittlig, normaliserad slutanvändare (det vill säga fjärrvärmekund) ska finnas i eller tillsammans med fakturan. Fjärrvärmeföretaget avgör vilka kundkategorier som ska användas som jämförelse utifrån de fastställda prismodeller och kundkategorier som företaget tillämpar. Med beaktande av de många prismodeller som tillämpas i fjärrvärmebranschen behövs en flexibilitet i vilka jämförelseprofiler som fjärrvärmeföretagen behöver ta fram och enligt ett allmänt råd till punkten 12 bör dessa tas fram i enlighet med inom branschen tillämplig metodik.

Enligt energieffektiviseringsdirektivet kan också sådana jämförelser tillhandahållas på internet med hänvisning i fakturan om kunden har valt e-faktura. Presentationen av jämförelseprofiler lämpar sig bättre i elektronisk form än i fakturan. För att fakturan inte ska bli otydlig ska fjärrvärmekunden i stället på ett tydligt sätt uppmärksammas på var fullständig information hålls tillgänglig.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen som behöver genomföra beräkningar för de jämförelseprofiler som ska tas fram. En hänvisning på fakturan behöver sedan infogas och information om jämförelseprofiler presenteras på exempelvis fjärrvärmeföretagets webbplats.

4 § Om fjärrvärmeföretaget fakturerar fjärrvärmekunden baserat på ett mätvärde som beräknats enligt 2 kap. 2 § ska fakturan innehålla uppgifter om hur mätvärdet har beräknats.

Om ett uppmätt mätvärde därefter erhålls ska fakturan justeras i enlighet med det faktiska mätvärdet.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 kap. 2 § i EIFS 2014:2 med några redaktionella ändringar. Bestämmelsen genomför bilaga VIIa punkten 3 andra stycket i energieffektiviseringsdirektivet.

Kunden ska kunna förstå hur fjärrvärmeföretaget har tagit fram det beräknade mätvärdet och bedöma dess validitet. Om ett uppmätt mätvärde därefter erhålls ska faktureringen justeras i enlighet med detta. Kunden ska i så stor utsträckning som möjligt faktureras enligt faktisk och uppmätt energianvändning.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Punkten bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Punkten innehåller enbart redaktionella ändringar jämfört med hittillsvarande föreskrifter.

5 § Enligt 6 d § fjärrvärmelagen (2008:263) får fjärrvärmeföretaget inte ta ut någon avgift för att tillhandahålla fakturor, faktureringsinformation och information om energianvändningen.

Paragrafen är av upplysningskaraktär och upprepar föreslagna lydelse av 6 d § fjärrvärmelagen (2008:263)³⁴ som genomför artikel 11a.1 i energieffektiviseringsdirektivet. Fjärrvärmekunden har rätt att få alla sina fakturor, faktureringsinformation och information om energianvändningen utan kostnad. Paragrafen motsvarar hittillsvarande 6 c § fjärrvärmelagen (2008:263).

Utan kostnad innebär att fjärrvärmeföretaget inte får ta ut en faktureringsavgift oavsett hur informationen tillhandahålls. Om fjärrvärmeföretaget överlåter fakturering till annan ska företaget säkerställa att fjärrvärmekunderna inte behöver betala några extra avgifter för detta.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen eftersom

---

³⁴ Prop. 2021/22:124.

kravet redan finns i fjärrvärmelagen (2008:263). Upplysningsbestämmelsen i de föreslagna föreskrifterna förändrar inte skyldigheten för fjärrvärmeföretagen.

Undantag för mindre fjärrvärmesystem

6 § Fjärrvärmeföretag vars fjärrvärmesystem försörjs med en total installerad tillförd effekt om högst 20 MW är undantagna från skyldigheten att tillhandahålla information enligt 3 § 6.

Paragrafen är ny och innebär att ett fjärrvärmesystem med en total installerad tillförd effekt som inte överstiger 20 MW är undantaget från kravet i 3 § 6. I bilaga VIIa punkten 3 b) i energieffektiviseringsdirektivet anges att medlemsstaterna får begränsa omfattningen av kravet på att tillhandahålla information om växthusgasutsläpp så att det kravet endast gäller försörjning från fjärrvärmesystem med en total installerad tillförd effekt som överstiger 20 MW. Bestämmelsen undantar således endast de fjärrvärmeföretag vars samtliga fjärrvärmesystem individuellt försörjs med en total installerad tillförd effekt som inte överstiger 20 MW. I det fall att ett fjärrvärmesystem har en total installerad tillförd effekt som överstiger 20 MW ska fjärrvärmeföretaget inte undantas från sin skyldighet att tillhandahålla information enligt 3 § 6 till de kunder som är anslutna till det aktuella fjärrvärmesystemet. Med ett fjärrvärmesystem avses ett sammanhängande distributionssystem för distribution av fjärrvärme till vilket en eller flera förbränningsanläggningar kan vara anslutna. Med installerad tillförd effekt avses den högsta effekt som en förbränningsanläggning är dimensionerad för att kunna tillföras.³⁵

Kravet att redovisa uppgifter om miljöpåverkan i form av växthusgasutsläpp är nytt för fjärrvärmeföretagen. Fjärrvärmekunden ska i eller tillsammans med fakturan uppmärksammas på var informationen görs tillgänglig i tydliga och begripliga termer, till exempel genom hänvisning till referenskällor som är tillgängliga för allmänheten (3 § 6 i de föreslagna föreskrifterna). Information om miljöpåverkan är inte motiverad för mindre fjärrvärmesystem. Undantaget innebär således en minskad administrativ börda för företag med små fjärrvärmesystem, jämfört med om undantagsregeln inte hade tillämpats.

---

³⁵ Jämför MÖD 2006:61, <https://lagen.nu/dom/mod/2006:61> och <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/branscher-och-verksamheter/forbranningsanlaggningar/medelstora-forbranningsanlaggningar/>

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms kunna få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Detta är en undantagsregel i förhållande till kravet i den föreslagna 3 § 6. Den föreslagna undantagsregeln innebär att vissa fjärrvärmeföretag undslipper eventuella konsekvenser till följd av 3 § 6.

Kapitel 6 Information om fjärrvärmekundens energifakturor och historiska användning

Kapitlet innehåller dels bestämmelser från hittillsvarande kapitel 5 i EIFS 2014:2 med samma rubrik, dels nya bestämmelser. Ei föreslår att:

Information om historisk användning

- 1 § Fjärrvärmeföretaget ska tillhandahålla fjärrvärmekunden uppgifter om
1. användning som minst omfattar de senaste tre åren, eller innevarande *leveransavtals* löptid om denna är kortare, motsvarande de intervaller för vilka faktureringsinformation har framställts, och
  2. användning per dag, vecka, månad och år för en period som minst omfattar de senaste två åren eller innevarande *leveransavtals* löptid, om denna är kortare.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 5 kap. 1 § EIFS 2014:2 med några redaktionella ändringar.

En anvisning om vad som avses med kompletterande information om historisk användning finns i artikel 10 i energieffektiviseringsdirektivet. Kompletterande information om historisk användning ska innefatta samlade uppgifter avseende en period som minst omfattar de senaste tre åren eller den period som föregick leveranskontraktets löptid, om denna är kortare. Dessa uppgifter ska motsvara de intervaller för vilka frekvent faktureringsinformation har framställts. Vidare ska information om historisk användning innefatta detaljerade uppgifter om tidpunkt för användningen per dag, vecka, månad och år.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen då den består av enbart redaktionella ändringar.

2 § Fjärrvärmeföretaget ska göra information om historisk användning enligt 1 § tillgänglig på ett ändamålsenligt sätt minst två gånger per år eller varje kvartal om fjärrvärmekunden begär det.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 5 kap. 2 § EIFS 2014:2, med några redaktionella ändringar. Enligt förslaget ska fjärrvärmekunden få tillgång till information om sin historiska användning på begäran varje kvartal och annars minst två gånger per år. Syftet är att fjärrvärmekunden ska kunna göra detaljerade självkontroller. Bestämmelsen anger att uppgifterna ska göras tillgängliga för fjärrvärmekunden på ett ändamålsenligt sätt, vilket innebär att mottagaren måste få informationen i ett format som är allmänt vedertaget och går att använda för det syfte den är avsett (ändamålsenligt). Till bestämmelsen finns även ett allmänt råd som anger att information om historisk användning bör tillgängliggöras i ett lämpligt och användbart format eller enligt överenskommelse med fjärrvärmekunden. Det allmänna rådet motsvarar i huvudsak det hittillsvarande allmänna rådet till 5 kap. 2 § EIFS 2014:2 med redaktionella ändringar. Rådet har justerats så att det har samma lydelse som det allmänna rådet för tillgängliggörandet för energitjänsteleverantör. Rådet exemplifierar inte heller längre i vilket format fjärrvärmeföretaget kan tillhandahålla informationen.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms inte få några konsekvenser för fjärrvärmeföretagen då den består av redaktionella ändringar. Det allmänna rådet bedöms inte heller medföra några ökade kostnader för företagen, då detta är just ett råd.

Tillgängliggörande av information för energitjänsteleverantör

3 § Om fjärrvärmekunden begär det ska fjärrvärmeföretaget enligt 6 c § fjärrvärmelagen (2008:263) lämna information om kundens mätvärden, energifakturor och historiska användning till den energitjänsteleverantör som kunden har utsett.

Paragrafen är ny och av upplysningskaraktär då den hänvisar till föreslagna 6 c § fjärrvärmelagen (2008:263) som genomför artikel 10a.2 a i energieffektiviseringsdirektivet. Bestämmelsen innebär att information om kundens mätvärden, energifakturor och historiska användning på begäran av fjärrvärmekunden ska göras tillgänglig för den energitjänsteleverantör som kunden utsett. Syftet är att möjliggöra inträde på marknaden för leverantörer av energitjänster (skäl 29 i ändringsdirektivet) och därmed främja och underlätta införandet av energieffektiviseringsåtgärder.

Fjärrvärmekunden äger sina uppgifter och det är därför viktigt att kunden ger sitt medgivande till att uppgifterna tillgängliggörs för en energitjänsteleverantör. De uppgifter som energitjänsteleverantören kan få tillgång till är begränsade till de minimikrav gällande faktureringsinformation och information om användningen (mätresultat) som följer av fjärrvärmelagen (2008:263) och dessa föreskrifter.

Energitjänsteleverantören ska få informationen i ett format som är allmänt vedertaget och går att använda. Fjärrvärmeföretaget svarar för insamlingen av mätdata och får därmed bestämma i vilket format informationen lämnas till fjärrvärmekunden respektive energitjänsteföretag så länge formatet är ändamålsenligt. Till bestämmelsen finns ett allmänt råd som anger att information om fjärrvärmekundens mätvärden, energifakturor och historiska användning bör tillgängliggöras i ett lämpligt och användbart format eller enligt överenskommelse med fjärrvärmekunden.

Konsekvenser för fjärrvärmeföretagen

Paragrafen bedöms kunna få konsekvenser för fjärrvärmeföretagen. Den nya paragrafen innebär att en tredje part i form av energitjänsteföretag ska få tillgång till information om den till kunden levererade värmeenergin, energifakturor (faktureringsinformation) och historiska användning. Uppgifterna är samma uppgifter som fjärrvärmekunderna redan i dag har rätt att ta del av och begära ut. Det nya är att fjärrvärmeföretaget även ska göra informationen tillgänglig för den energitjänsteleverantör som kunden utsett.

Hanteringen av utlämnande av uppgifter kommer att kräva en process med fullmakt. Fjärrvärmeföretaget kommer behöva verifiera med kunden att fullmakten är korrekt och giltig före utlämnande av uppgifter sker. Denna process kommer att kräva viss administration från fjärrvärmeföretagets sida. Omfattningen av administrationen beror på i vilken utsträckning kunderna begär att fjärrvärmeföretagen ska göra informationen tillgänglig för den energitjänsteleverantör som kunden utsett.

Rättsliga förutsättningar

Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Förslaget till de nya föreskrifterna är delvis baserat på bestämmelser som ännu inte är beslutade av Riksdagen och regeringen. Ei har enligt fjärrvärmeförordningen (2008:526) i dag rätt att meddela föreskrifter om fjärrvärmeföretagens skyldigheter angående mätning, rapportering och debitering av fjärrvärme.

Förslaget har utgått från lagförslaget i Infrastrukturdepartementets promemoria Genomförande av ändringar i energieffektiviseringsdirektivet om värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk (I2019/00931), regeringens lagrådsremiss den 22 december 2021 och förslag till förordning om ändring i fjärrvärmeförordningen som remitterats av departementet den 12 augusti 2021 (I2021/02108). Den 22 februari 2022 har regeringen överlämnat en proposition till Riksdagen, Proposition 2021/22:124.

Förslaget till föreskrifterna grundar sig således på den inriktning som framgår av ovan. Den slutliga utformningen av föreskrifterna kan komma att justeras i enlighet med de slutgiltiga bemyndigandena.

Överensstämmelse med EU-regler

De föreslagna föreskrifterna genomför, när det gäller fjärrvärme, artiklarna 9a, 9c, 10a, 11a och bilaga VIIa i energieffektiviseringsdirektivet. Direktivet är antaget i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och med bland annat beaktande av artikel 194.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt³⁶.

I och med att energieffektiviseringsdirektivet är ett minimidirektiv kan bestämmelser införas som går utöver direktivets krav. Hur förslaget till föreskrifterna förhåller sig till direktivet redogörs för under avsnitt Alternativa förslag till föreskrifter.

Förslaget till föreskrifterna överensstämmer även i övrigt med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Förslaget har beaktat följande regelverk.

---

³⁶ Artikel 194 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt anger målet för unionens politik på energiområdet. Enligt artikel 194.2 ska Europaparlamentet och rådet föreskriva nödvändiga åtgärder för att uppnå målen i punkt 1. Åtgärderna ska inte påverka en medlemsstats rätt att bestämma villkoren för utnyttjandet av dess energikällor, dess val mellan olika energikällor och energiförsörjningens allmänna struktur.

Fjärrvärme (och fjärrkyla) definieras i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybartdirektivet) som distribution av värmeenergi i form av ånga, hetvatten eller kyllda vätskor från centrala eller decentraliserade produktionskällor, via ett nät, till flera byggnader eller anläggningar i syfte att värma eller kyla ner utrymmen eller processer. Förslaget är även i enlighet med övriga bestämmelser i förnybartdirektivet som rör fjärrvärme.

Mätsystem för fjärrvärme (värmeenergimätare) regleras av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument (omarbetning)³⁷, i lydelsen enligt kommissionens direktiv (EU) 2015/13. I Sverige har mätinstrumentdirektivet, när det gäller sanktionsmöjligheter avseende vatten- och värmeenergimätare, genomförts i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon, och när det gäller de tekniska kraven i föreskrifter och allmänna råd från Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac).

Uppgifter om fysiska personers energianvändning ska behandlas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Förslaget till föreskrifterna beaktar även Kommissionens rekommendation (EU) 2019/1660 av den 25 september 2019 om genomförandet av de nya bestämmelserna om mätning och fakturering i direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet.

Förslaget till föreskrifterna innehåller inga sådana tekniska regler som behöver notifieras till EU-kommissionen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

---

³⁷ Se sammanfattning här https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:2403020211_2

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna revideringarna genomför ändringar i energieffektiviseringsdirektivet. Ei bedömer att de föreslagna föreskrifterna inte går längre än direktivets minimikrav förutom när det gäller tidsintervallet för fakturering.

Konsekvenser för fjärrvärmekunder

Ökade kostnader för fjärrvärmeföretagen kan i förlängningen förväntas leda till ökade kostnader även för kunderna då företagen ska finansiera dessa kostnader. De föreslagna föreskrifterna ställer krav på fjärravläsning. För kunder till fjärrvärmeföretag med mätare som idag inte klarar av att fjärravläsas kan en ökad kostnad uppstå, då dessa mätare behöver bytas ut och IT-system införs.

Föreslagna föreskrifter ställer även detaljerade krav på bland annat vilken information som ska framgå på kundens faktura samt med vilket tidsintervall fakturering ska ske. Dessa krav kommer att leda till både initiala kostnader för fjärrvärmeföretagen samt fortlöpande kostnader i form av främst administrativt arbete. Ei har bedömt kostnaderna för fjärrvärmeföretagen och redovisar detaljerat för dessa i efterföljande avsnitt. För ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag uppskattas de initiala kostnaderna kunna uppgå till maximalt 360 000 – 379 000 kronor³⁸ och de fortlöpande kostnaderna uppskattas kunna uppgå till maximalt 470 000 – 580 000 kronor per år. Om den initiala kostnaden skulle täckas in under ett år genom en ökad energiavgift för kunderna skulle det kunna medföra en genomsnittlig kostnadsökning på 0,0078 – 0,0082 kr/MWh³⁹, motsvarande 1,05 – 1,10 kronor⁴⁰ för en genomsnittlig kund under det året. För de fortlöpande kostnaderna skulle en genomsnittlig kostnadsökning för kunderna på 0,010 – 0,013 kr/MWh⁴¹ kunna uppstå, motsvarande 1,37 – 1,69 kronor per år⁴² för en genomsnittlig kund. Påverkan på fjärrvärmekundernas kostnader bedöms således

---

³⁸ Se beräkning under avsnitt *Påverkan på företagens kostnader och verksamhet*

³⁹ Total såld värme 2020: 46 434 GWh, Initial kostnad: 360 000 – 379 000 kr. Kostnadsökning för kunderna per förbrukad energi = 360 000 – 379 000 kr / 46 434 GWh/år / 1 år = 0,0078 – 0,0082 kr/MWh.

⁴⁰ Totalt antal kunder: 343 335, Initial kostnad: 360 000 – 379 000 kr. Kostnadsökning genomsnittlig kund = 360 000 – 379 000 kr / 343 335 kunder = 1,05 – 1,10 kr/kund.

⁴¹ Total såld värme 2020: 46 434 GWh, Fortlöpande kostnader: 470 000 – 580 000 kr/år. Kostnadsökning för kunderna per förbrukad energi = 470 000 – 580 000 kr / 46 434 GWh/år = 0,010 – 0,013 kr/MWh.

⁴² Totalt antal kunder: 343 335, Fortlöpande kostnader: 470 000 – 580 000 kr/år. Kostnadsökning genomsnittlig kund = 470 000 – 580 000 kr/år / 343 335 kunder = 1,37 – 1,69 kr/kund och år.

vara marginella. Utöver detta bedöms inga direkta kostnader uppstå för kunderna till följd av de föreslagna föreskrifterna.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

De föreslagna föreskrifterna och de regler som föreslås däri får konsekvenser för fjärrvärmeföretagen på värmemarknaden. Syftet är att införa nya och förtydliga existerande regler för att förbättra marknadens funktion och att ge fjärrvärmekunder bättre information om sin egen energianvändning. Föreskrifterna ger också energitjänsteleverantörer nya möjligheter att ta del av fjärrvärmekundens användarinformation genom dennes medgivande.

Det är cirka 190 fjärrvärmeföretag som berörs av föreskrifterna. Det finns ett undantag i föreskrifterna för mindre fjärrvärmesystem med en total installerad effekt som inte överstiger 20 MW. Dessa föreslås undantas från skyldigheten att tillhandahålla information till fjärrvärmekunden om de årliga växthusgasutsläppen som är förknippade med fjärrvärmeleveransen. Enligt Ei:s uppskattning omfattas cirka 125 fjärrvärmeföretag av undantaget.⁴³

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

De föreslagna föreskrifterna kommer medföra kostnader för fjärrvärmeföretagen, främst vad gäller fjärravläsning samt fakturering och den information som ska tillhandahållas i eller tillsammans med fakturan. Ei bedömer att för ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag kommer de initiala kostnaderna kunna uppgå till maximalt 360 000 – 379 000 kronor⁴⁴, medan de fortlöpande kostnaderna uppskattas kunna uppgå till maximalt 470 000 – 580 000 kronor per år. En detaljerad genomgång av respektive kostnad presenteras i de efterföljande avsnitten.

Insamling av mätvärden ska ske genom fjärravläsning (3 kap. 2 §)

Enligt uppgifter från Energiföretagen sker fjärravläsning redan i dag. I det fall att det finns leveranspunkter där fjärravläsning trots detta inte sker i dag kan ett behov av mätarbyte uppstå för att säkerställa att funktionskraven om fjärravläsning uppfylls. För de mätare som installerats före den 1 juli 2022 träder kraven i kraft först den 1 januari 2027. Det innebär att de mätare som installeras

---

⁴³ Se beräkning under avsnitt *Särskild hänsyn till små företag*

⁴⁴ Kostnader för mätarbyte, implementering av IT-system och rutiner m.m. 262 000 – 281 000 kr + övriga initiala administrativa kostnader 98 000 kr = 360 000 – 379 000 kr.

vid nyanslutning efter dessa föreskrifters ikraftträdande inte kommer medföra några ökade kostnader relaterat till mätarinstallationen eftersom dessa kostnader hade uppstått oavsett kravet om fjärravläsning.

Detsamma gäller de mätare vars livslängd upphör innan den 1 januari 2027 och oavsett kravet om fjärravläsning hade behövt bytas ut. För de mätare som installerats före den 1 juli 2022 och vars livslängd sträcker sig bortom den 1 januari 2027 kommer ett forcerat mätarbyte uppstå och ökade kostnader till följd av detta. Vidare tillkommer även kostnader för utveckling av IT-system för de fjärrvärmeföretag som inte fjärravläser i dag.

Mätare för småhus har historiskt sett haft en livslängd på cirka tio år, medan mätare för större anläggningar har en livslängd på cirka fem år.⁴⁵ För större anläggningar innebär det att forcerat mätarbyte riskerar att uppstå för de mätare som installerats under perioden den 1 januari 2022 till den 1 juli 2022. Under perioden 2010–2020 skedde i genomsnitt 2 183 anslutningar av nya leveranspunkter per år och antalet nya anslutna leveranspunkter av större anläggningar som riskerar forcerat mätarbyte antas till detta genomsnitt. Utifrån informationen om att fjärravläsning redan sker i dag antas vidare att antalet installerade mätare som inte klarar fjärravläsning uppgår till som högst 10 procent, vilket då innebär cirka 110 mätare.

För mätare i småhus kommer en livslängd om 10 år medföra att mätare som installerats från 2017 kommer kunna vara aktuella för forcerat byte. Baserat på antalet nya anslutna leveranspunkter för småhus under perioden 2010–2022 uppskattas antalet leveranspunkter 2022 uppgå till cirka 270 000. Det innebär att cirka 17 000 nya leveranspunkter kommer ha anslutits under perioden den 1 januari 2017 till den 1 juli 2022 och kan vara aktuella för forcerat mätarbyte. Utifrån samma antagande som för större anläggningar om att majoriteten av mätare installerade under denna period klarar fjärravläsning uppskattas antalet mätare som kan vara aktuella för forcerat mätarbyte uppgå till som högst cirka 1 700 mätare. Ei har ingen kännedom om antal mätarbyten som skett inom dessa tidsramar till följd av att den tekniska livslängden uppnåtts och har därför valt att inte inkludera dessa i uppskattningarna.

Enligt uppgifter från branschen kostar en mätare från cirka 2 000 kronor för en mätare i småhus till cirka 50 000 kronor för en mätare för en större anläggning. Till

---

⁴⁵ Byte av fjärrvärmemätare,

<https://www.kraftingen.se/privat/el/elnat/matarbyte/fjarrvarmematarbyte/>, hämtad 2022-02-09.

det tillkommer kostnad för installation av mätaren och kostnader för uppgradering av IT-system med mera. Enligt Ei:s uppskattningar uppgår antalet mätare som inte bedöms klara kravet om fjärravläsning och som kommer att behöva bytas ut innan den 1 januari 2027 uppgå till som högst cirka 110 mätare för större anläggningar och 1 700 mätare för småhus. Detta skulle innebära en total investeringskostnad av nya mätare för marknaden om högst 8,9 miljoner kronor. För ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag skulle det innebära en kostnad på 47 000 kronor.

Installationstiden för byte av en mätare uppgår normalt till cirka 30 minuter till två timmar⁴⁶. Antaget att ett byte av en mätare för en större anläggning generellt tar längre tid än för en mätare för småhus uppskattas ett genomsnittligt mätarbyte ta två timmar och kostnaden för bytet uppgå till cirka 800 kronor⁴⁷. Med hänsyn tagen till kringkostnader såsom resa och övrigt material på 25 procent bedöms totala kostnaden för ett mätarbyte i genomsnitt uppgå till cirka 1000 kronor. För marknaden skulle den totala kostnaden för installation av de nya mätarna uppgå till cirka 1,8 miljoner kronor och för ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag skulle det innebära en kostnad på cirka 9 500 kronor.

Branschen har uppskattat en total kostnad för anpassning av IT-system samt införandet av nya rutiner till initialt cirka 1–2 miljoner kronor för ett större fjärrvärmeföretag. Baserat på informationen om att fjärravläsning sker redan i dag antas dessa system- och rutinkostnader inte uppstå annat än för möjligtvis de minsta fjärrvärmeföretagen, förutsatt att de inte redan utför fjärravläsning. Antaget att dessa kostnader förhåller sig linjärt till antalet kunder bedömer Ei att kostnaden för anpassning av IT-system och införande av nya rutiner i detta avseende för de små fjärrvärmeföretagen uppgår till cirka 10 000 – 20 000 kronor. Antaget att samtliga företag med över 100 kunder redan idag har rutiner och IT-system för fjärravläsning på plats skulle det för marknaden innebära en total högsta kostnad på 200 000 – 400 000 kronor.

Korrigerig av beräknat mätvärde med uppmätt mätvärde utan dröjsmål (4 kap. 3 §)

Om ett uppmätt mätvärde saknas eller är bristfälligt ska detta ersättas och fjärrvärmeföretaget ska i stället rapportera ett beräknat värde. I det fall att ett uppmätt mätvärde i ett senare skede blir tillgängligt ska det uppmätta värdet ersätta det beräknade värdet. Det uppmätta mätvärdet ska då utan dröjsmål

---

⁴⁶ [Byta fjärrvärmemätare - sevab.com](#), [Mätarbyte fjärrvärme \(oresundskraft.se\)](#), [Byte av fjärrvärmemätare - MSE](#), [Fjärrvärmemätarbyte | Krafringen](#), hämtade 2022-02-22

⁴⁷ Månadslön drifttekniker vid värmeverk 34 500 kr * semesterpåslag 12% * arbetsgivaravgifter 31,4% * overheadkostnader 25% = Månadskostnad 63 466 kr. Kostnad för 2 timmars arbete: 63 466 kr/månad / 160 timmar/månad * 2 timmar = 793 kr.

rapporteras till kunden. Utan dröjsmål innebär i det här fallet en kalendervecka. Detta kan enligt branschen medföra behovet av att se över och förbättra sina rutiner för de mindre fjärrvärmeföretagen, till exempel genom att upphandla uppdatering av IT-system. För samtliga fjärrvärmeföretag kan bestämmelsen medföra en administrativ kostnad då det ska säkerställas att mätvärdena rapporteras korrekt.

Enligt uppgifter lämnade av Energiföretagen i arbetet med föreskrifterna bedriver åtminstone 129 av cirka 190 fjärrvärmeföretag någon annan typ av energirelaterad verksamhet såsom elnätsverksamhet, elhandel eller elproduktion. I **Fel! Hittar inte referenskälla.** kan fördelningen av antal kunder mellan fjärrvärmeföretagen utläsas och där ses att 37 företag har 200 kunder eller färre. Bland dessa 37 företag återfinns fjärrvärmeföretag som ingår i koncerner som även bedriver annan verksamhet som till exempel elnätsverksamhet, eller som ägs av större fjärrvärmeföretag. Enligt 7 kap. 8 § i Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2016:2) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el ska nätkoncessionshavare inom en vardag rapportera ett tidigare saknat mätvärde till berörda intressenter. Därför antas att fjärrvärmeföretag som bedriver, eller ingår i koncern som bedriver, elnätsverksamhet redan har tillgång till rutiner och IT-system som kan tillämpas för efterlevnad av 4 kap. 3 § andra stycket. Enligt den kartläggning som Ei genomfört av dessa 37 fjärrvärmeföretag är det 14 företag som inte bedöms ingå i en koncern med elnätsverksamhet eller annan fjärrvärmeverksamhet. Mot bakgrund av denna kartläggning och uppgifterna lämnade av branschen och Energiföretagen bedömer Ei därför att antalet fjärrvärmeföretag som i dag inte har tillgång till några rutiner eller IT-system för att kunna efterleva kraven uppgår till cirka 20 företag.

Ei uppskattar att arbetstiden för uppdatering eller utveckling av ett IT-system inte överstiger en kostnad motsvarande 40 arbetstimmar. För de företag som har tillgång till en egen systemutvecklare uppgår kostnaden till högst 21 000 kronor, medan kostnaden för de företag som behöver upphandla en konsult uppgår till högst 40 000 kronor. Detta innebär en total kostnad för marknaden om högst 420 000 – 800 000 kronor.

Rapporteringen kan komma att medföra ett visst administrativt påslag för samtliga fjärrvärmeföretag. Ei uppskattar dessa kostnader till cirka 3 000 kronor för ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag, med en total kostnad för marknaden om 560 000 kronor.

Debitering minst fyra gånger per år (5 kap. 1 §)

Enligt Ei:s egen kartläggning erbjuder de flesta fjärrvärmeföretag e-faktura till sina kunder eller kommer att börja erbjuda det under 2022. Det innebär att de redan har affärssystem som kan skicka e-fakturer. Utgångspunkten i beräkningen av konsekvensen, att övriga kunder utöver konsumenter ska debiteras minst fyra gånger per, utgår från skillnader i kostnadsbild att fakturera en gång per år med att fakturera fyra gånger. Eftersom de flesta fjärrvärmeföretag erbjuder e-faktura i dag antas att det inte är nödvändigt för fjärrvärmeföretagen att köpa nytt eller uppdatera sitt nuvarande affärssystem för hantering av e-fakturer.

Kostnader för att skicka fakturor

I den årliga statistik som fjärrvärmeföretagen rapporterar till Ei delas kunderna in i fem kategorier. I denna beräkning antas att kategorin Småhus utgör gruppen konsumenter och grupperna flerbostadshus, lokaler, samfälligheter och övrigt utgör näringsidkare och övriga kunder som inte är konsumenter och som nu berörs av de nya föreskrifterna om fakturering fyra gånger per år.

På fjärrvärmemarknaden finns i dag cirka 343 000 kunder varav cirka 75 procent utgör konsumenter som står för 10 procent av den sålda värmen, se Tabell 1.

Tabell 1 Årlig såld fjärrvärme redovisad utifrån kundkategori

Parameter	Småhus	Fler- bostadshus	Lokaler	Sam- fälligheter	Övrigt	Totalt
Totalt antal kunder	257 494	46 094	22 337	685	16 725	343 335
Genomsnittligt antal kunder per företag	1 344	241	117	4	87	1 793
Totalt såld fjärrvärme (GWh/år)	4 632	22 443	10 665	441	8 175	46 355
Genomsnittligt såld fjärrvärme (GWh/företag och år)	24	118	56	2	43	243

En förutsättning för att kunna erbjuda och hantera e-fakturer till kunder är att företaget har ett affärssystem som kan hantera formatet och kommunikationen med banken. För företag som saknar detta erbjuder banker möjligheten att registrera och skicka enstaka e-fakturer via internetbanken utan att investera i nytt affärssystem.

Antalet kunder som inte är konsumenter är cirka 86 000 och det antas i beräkningen att samtliga faktureras en gång per år med e-faktura. Den föreslagna

föreskriftändringen innebär att fjärrvärmeföretagen måste fakturera alla kunder minst fyra gånger per år. Det innebär att företagen behöver fakturera övriga kunder tre gånger extra jämfört antagandet. Beräkningen ger ett resultat som är ett genomsnitt per fjärrvärmeföretag, se Tabell 2.

Tabell 2 Kostnadsberäkning E-fakturering till fjärrvärmekunder exklusive konsumenter⁴⁸

Faktureringsintervall	1 ggr / år	4 ggr / år
Filkommunikation (kr)	103 140	103 140
Bankgiro länk (kr)	458 400	458 400
E-faktura inom Sverige (kr)	236 063	944 251
Totalt (kr)	797 603	1 505 791
<hr/>		
Kostnad (kr/fjärrvärmeföretag och år)	4 176	7 884
Kostnad (kr/kund och år)	9	18

Beräkningen visar att det nya kravet på fakturering fyra gånger per år till kunder exklusive konsumenter innebär en total kostnadsökning från cirka 797 000 kronor per år till cirka 1,5 miljoner kronor per år. Det innebär en genomsnittlig årlig kostnadsökning med cirka 3 700 kronor per fjärrvärmeföretag och cirka åtta kronor per kund per år.

Om man i stället antar att alla fjärrvärmeföretag använder sig av pappersfaktura som skickas med post blir kostnadsbilden högre, se Tabell 3.

Tabell 3 Portoberäkning för fakturering till fjärrvärmekunder exklusive konsumenter⁴⁹

Faktureringsintervall	1 ggr / år	4 ggr / år
Porto (kr)	1 115 933	4 463 732
Kostnad (kr/fjärrvärmeföretag)	5 843	23 370
Kostnad (kr/kund)	13	52

När fakturan skickas med brev ökar årskostnaden för porto från cirka 1,2 miljoner kronor till cirka 4,5 miljoner kronor. Det innebär en genomsnittlig kostnadsökning

⁴⁸ Beräkning baseras från kostnadsuppgifter från SEB, <https://seb.se/foretag/betala-och-ta-betalt/ta-betalt/e-faktura-skicka>

⁴⁹ Beräkning baseras från kostnadsuppgifter från SEB, <https://seb.se/foretag/betala-och-ta-betalt/ta-betalt/e-faktura-skicka>

med cirka 3,3 miljoner kronor per år vilket blir cirka 17 500 kronor per fjärrvärmeföretag och år och cirka 39 kronor per kund och år.

Utifrån det föreslagna kravet på fakturering på minst fyra gånger per år ger förändringen kostnadsökningar för fjärrvärmeföretagen. Fjärrvärmeföretagen har många kunder som använder e-faktura och pappersfaktura. Därför är det svårt att exakt fastställa varje fjärrvärmeföretags exakta kostnadsökning. Utifrån beräkningarna kommer en ökad fakturering innebära en årlig kostnadsökning för fjärrvärmeföretagen inom intervallet 950 000 till 4,5 miljoner kronor eller 5 000 till 23 000 kronor per fjärrvärmeföretag.

Administrativa kostnader och kundtjänst

Det ökade faktureringsintervallet kommer sannolikt att leda till ökade kostnader för att administrera det ökade antalet fakturor. I det ligger dels hantering av att skapa fakturor och sedan skicka dem, dels bokföring. En ökad fakturering kommer också innebära fler samtal till kundtjänst från kunder som har frågor om sin faktura. För att uppskatta kostnadsförändringar utgår Ei från ett riksgenomsnitt av årslöner för en ekonomiassistent och redovisningsekonomer och för kundtjänst ett riksgenomsnitt för kundtjänstpersonal.

Det antas vidare att fakturahantering initialt utgör 25 procent av arbetet och samma andel för antal samtal som inkommer till kundtjänst. Förändringen antas sedan ändras till att utgöra 50 procent på grund av att antalet fakturor i genomsnitt ökar från 449 till 1 796 per år. Det leder till att kunder ringer till kundtjänst med fakturafrågor i högre utsträckning vilket ökar andelen av arbetstiden som går åt till att svara på frågor från kunder till 50 procent, se Tabell 4.

Tabell 4 Kostnader för ökad faktureringsfrekvens till fyra gånger per år

Faktureringsintervall	1 ggr/år	4 ggr/år	Differens
Antal fakturor (snitt/företag)	449	1 796	1 347
Årslön Ekoass. / RedoEk.¹ (kr)	780 477	780 477	0
Arbetskostnad för fakturering (kr)	195 119	390 239	195 119
Antal samtal per kund	1	4	3
Årslön kundtjänstpers.² (kr)	611 576	611 576	0
Arbetskostnad för fakturafrågor (kr)	152 894	305 788	152 894
Total adm.kostnad för fakturering (kr)	348 013	696 027	348 013

^{1,2} SCB, Genomsnittlig månadslön (totallönen), tjänstemän privat sektor (SLP), kronor efter Yrke (SSYK 2012), ålder, kön och år. Beräkning inkl. semesterersättning (12 procent), arbetsgivaravgift (31,42 procent) och overheadkostnad (25 procent).

Det föreslagna kravet på att alla kunder ska debiteras minst fyra gånger per år innebär att mer tid behöver läggas på fakturahantering och att svara på frågor i kundtjänst. För ekonomiavdelningen innebär det en kostnadsökning på cirka 195 000 kronor per år. Genom en ökad andel administration av fakturor kommer något annat behöva minska om administrationen ska kunna hanteras av en person. Annars behöver fjärrvärmeföretaget anställa en till resurs på 25 procent av en heltidstjänst eller effektivisera och rationalisera hanteringen. Samma situation gäller för kundtjänst där ökningen av antalet samtal måste tas omhand genom nyanställning eller effektiviseringar.

Den totala genomsnittliga kostnadsökningen per fjärrvärmeföretag för administration och kundtjänst uppskattas till cirka 350 000 kronor per år.

Minskade räntekostnader

För fjärrvärmeföretagen innebär den ökade faktureringsfrekvensen inte bara kostnader utan även ett minskat behov av kontokredit för att finansiera kostnader innan kunderna betalar sina fakturor. Fakturering fyra gånger per år innebär att fjärrvärmeföretagen oftare får betalt, vilket minskar behovet av kontokredit och därmed räntekostnaden som det innebär.

Varje fjärrvärmeföretag finansierar sin verksamhet efter sina ekonomiska förutsättningar och behov. Av den anledningen är det svårt att göra en generell bedömning av vilka besparingar i form av räntekostnader som den ökade faktureringen ger. Genom att ta ett exempel med ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag går det att uppskatta och visa på ekonomiska besparingar.

I exemplet i Tabell 5 är den genomsnittliga årliga intäkten för såld värme för ett fjärrvärmeföretag cirka 71 miljoner kronor.⁵⁰ När kunderna faktureras en gång per år behöver fjärrvärmeföretaget varje månad låna pengar genom kontokredit med en årlig ränta på 0,5% för att täcka sina kostnader. I det fallet blir räntekostnaden för fjärrvärmeföretaget cirka 190 000 kronor per år.

---

⁵⁰ Det antas att den årliga intäkten är lika med den årliga kostnaden samt att kostnaden per månad är linjär, det vill säga 5,9 miljoner per månad.

Tabell 5 Skillnader i räntekostnad vid fakturering 1 respektive 4 gånger per år

	Fakturering 1 gång/år		Fakturering 4 gånger/år	
	Kreditbelopp (miljoner kronor)	Räntekostnad (kronor)	Kreditbelopp (miljoner kr)	Räntekostnad (kronor)
Jan	5,9	2465	5,9	2465
Feb	11,8	4931	11,8	4931
Mar	17,8	7396	17,8	7396
Apr	23,7	9861	23,7	9861
Maj	29,6	12 326	5,9	2465
Jun	35,5	14 792	11,8	4931
Jul	41,4	17 257	17,8	7396
Aug	47,3	19 722	23,7	9861
Sep	53,3	22 188	5,9	2465
Okt	59,2	24 653	11,8	4931
Nov	65,1	27 118	17,8	7396
Dec	71,0	29 583	23,7	9861
Totalt		192 292		73 958

Med den nya föreskriften kommer fjärrvärmeföretagen att fakturera minst fyra gånger per år. Vilket innebär att de får betalt av kunden oftare vilket påverkar behovet av kredit. I exemplet ovan ökar kreditbeloppet från januari till april för att sedan sjunka till 5,9 miljoner igen under maj månad när kunderna betalat sina fakturor. Räntekostnaden blir därmed lägre eftersom behovet av kredit minskar när faktureringen blir mer frekvent. Räntekostnaden blir cirka 74 000 kronor vid fakturering fyra gånger per år, vilket ger en räntekostnadsbesparing på cirka 120 000 kronor jämfört med fakturering en gång per år.

Total kostnad för att fakturera fyra gånger per år

Det föreslagna kravet att det blir obligatoriskt för fjärrvärmeföretagen att fakturera övriga kunder utöver konsumenter fyra gånger år får ekonomiska konsekvenser. Beräknat utifrån ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag innebär förändringen en genomsnittlig kostnadsökning på cirka 365 000 kronor om fakturor skickas med post och cirka 350 000 kronor om de skickas som e-faktura, se Tabell 6.

Tabell 6 Kostnad för ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag

Faktureringsintervall	Faktura per post		E-faktura	
	1 ggr / år	4 ggr / år	1 ggr / år	4 ggr / år
Skicka fakturor (kr)	5 843	23 370	4 176	7 884
Administration (kr)	195 119	390 239	195 119	390 239
Kundtjänst (kr)	152 894	305 788	152 894	305 788
Totalt (kr)	353 856	719 397	352 189	703 910
Differens (kr)	365 541		351 721	

De fjärrvärmeföretag som i dag fakturerar sina kunder mer sällan än fyra gånger per år kommer att minska sina räntekostnader. Det kommer ifrån att fjärrvärmeföretaget inte behöver vänta lika länge för att få betalt vilket minskar behovet att låna på kontokredit.

Kostnaderna är beräknat utifrån ett genomsnitt. Det finns sannolikt stora variationer mellan fjärrvärmeföretagen. Beräkning av de ekonomiska konsekvenserna visar att det kommer påverka varje fjärrvärmeföretag men inte med ett exakt belopp.

Skyldighet att erbjuda e-faktura (5 kap. 2 §)

Kravet om att erbjuda elektronisk faktura (e-faktura) är ny för fjärrvärmeföretagen. Ei har kartlagt marknaden för att få information om hur många fjärrvärmeföretag som erbjuder e-faktura till sina kunder i dag. Kartläggningen visar att 172 fjärrvärmeföretag erbjuder e-faktura till sina kunder, nio utvecklar sina affärssystem och kommer att erbjuda e-faktura under 2022 och tio erbjuder inte, se Tabell 7.

Tabell 7 Antal fjärrvärmeföretag som erbjuder E-faktura

	E-faktura	Under utveckling	Erbjuder inte	Totalt
Antal fjärrvärmeföretag	172	9	10	191⁵¹

De företag som inte erbjuder e-faktura i dag är mindre fjärrvärmeföretag med i genomsnitt 245 kunder, 18 GWh såld värme och med intäkter för såld värme på cirka 13,4 miljoner kronor. För dessa krävs investeringar i ett nytt, eller en uppdatering av, affärssystem som möjliggör kommunikation och överföring av e-

⁵¹ Siffran varierar med tiden på grund av att nya aktörer tillkommer och andra faller bort.

fakturor till banker. En sådan investering gör det möjligt för företagen att minska sina portokostnader genom att skicka fakturorna elektroniskt.

Investeringskostnad i affärssystem

För att kunna erbjuda e-faktura till kunder behöver fjärrvärmeföretaget ett affärssystem som möjliggör kommunikation till banker som erbjuder distribution av e-fakturor till kunderna. För detta finns flera olika leverantörer av affärssystem som antingen kräver att systemet installeras på en dator eller så kan fakturahanteringen ske på en webbaserad plattform. För de senare betalar användaren ofta en avgift per månad med tillägg för ytterligare användare. För en programvara som installeras betalar man ett fast pris för produkten för att sedan betala en årlig avgift för ett serviceavtal, se Tabell 8.

Tabell 8 Ett urval av leverantörer av affärssystem med e-faktura och priser

Företag	Affärssystem	Kostnad (kr/mån)	Kostnad (kr/år)	Fast pris (kr)	Serviceavtal (kr/år)	Pris per Licens (kr/mån)
Visma	Visma eEkonomi	368	4 428			99
Visma	Visma Admin 1000			16 000	4 260	3 800 st
ADJob.se	ADJob Total	508	6 096			39 kr
FortNox	Fortnox Plus	299	3 588			99

Kostnaden för ett webbaserat affärssystem som möjliggör e-faktura till kunder kostar från 299 till 508 kronor per månad med tillägg för ytterligare användare från 39 till 99 kronor per månad. För fjärrvärmeföretaget skulle det innebära en årskostnad från cirka 3 600 kronor till 6 100 kronor med en användare.

Väljer fjärrvärmeföretaget att i stället köpa en programvara som installeras betalar företaget en engångskostnad från 16 000 kronor. Med detta tillkommer ett valfritt serviceavtal som kostar cirka 4 300 kronor per år och ytterligare 3 800 kronor per användarlicens.

Det finns även många leverantörer av integrationslösningar som skapar förbindelser med fjärrvärmeföretagets existerande affärssystem. Kostnaden för en sådan integration är beroende av vilket affärssystem som fjärrvärmeföretaget använder och hur mycket programmering som behöver utföras.

Kostnad för att erbjuda e-faktura till fjärrvärmekunder

De tio fjärrvärmeföretag som för närvarande inte erbjuder e-faktura till sina

kunder kan komma att behöva investera i nytt affärssystem. Den årliga kostnaden för det är från 3 600 kronor till 6 100 kronor beroende på vilket system man väljer, eller fast kostnad på 16 000 kronor och sedan ett valfritt serviceavtal för cirka 4 300 kronor per år.

Fjärrvärmekundens faktura ska innehålla tydlig information (5 kap. 3 §)

Bestämmelsen i 5 kap. 3 § är ny och innehåller 12 punkter med regler om vad fjärrvärmefakturan till kunden ska innehålla. Kraven utgör ett minimum och syftar till att säkerställa att tydlig och begriplig information tillhandahålls tillsammans med fakturan för alla fjärrvärmekunder. Informationen ska göras tillgänglig i tydliga och begripliga termer i eller tillsammans med deras fakturor.

För samtliga beräkningar nedan används en genomsnittslön för yrkesgrupperna civilingenjörer, ingenjörer och tekniker som antas vara den yrkesgrupp som kommer genomföra de initiala beräkningarna. Enligt statistik från SCB har de en bruttolön mellan 41 900 och 47 800 kronor per månad vilket ger genomsnittlig månadslön på 44 850 kronor, se Tabell 9. Inklusiv semesterersättning, arbetsgivaravgifter och overheadkostnader blir lönekostnaden cirka 82 500 kronor per månad eller cirka 500 kronor per timme.

Tabell 9 Genomsnittslöner 2020 för ingenjörer enligt SCB

Yrkesgrupp	Lön (kr/månad)
Civilingenjörsyrken	47 800
Ingenjörer och tekniker	41 900
Genomsnitt	44 850
<hr/>	
Semesterersättning (12%)	5 382
Arbetsgivaravgift (31,42%)	15 783
Påslag för overheadkostnader (25%)	16 504
Total lönekostnad	82 519
Timlön	516 (kr/timme)

Nedan följer beräkningar av administrativa kostnader för att ta fram energimix, utsläpp av växthusgaser och klimatkorrigerade energianvändning. Efter beräkningarna görs en gemensam beräkning för utvecklingskostnader av affärssystem för variablerna ovan.

Information om den energimix som använts (punkten 5)

Fjärrvärmeföretagen kommer att behöva presentera information om fjärrvärmeleveransens energimix. Det innebär att affärssystemen behöver uppdateras för att möjliggöra presentation av energimixen på kundfakturan.

Kravet kommer innebära administrativa kostnader för att utföra den initiala sammanställningen och beräkningen av energimixen. Den initiala kostnaden för att påbörja arbetet kommer att vara högre än den administrativa kostnaden att genomföra beräkningen kontinuerligt när alla verktyg är färdigutvecklade.

Det antas att framtagandet kommer att ske i fyra steg med en initial sammanställning av data om energimixen från föregående år som sedan kvalitetsgranskas. Därefter genomförs beräkningar som sedan visualiseras med ett cirkeldiagram eller liknande. Totalt antas denna process ta cirka 52 timmar att genomföra och kosta cirka 27 000 kronor vilket utgör cirka en tredjedel av en månadslön för en ingenjör, se Tabell 10.

Tabell 10 Process och kostnad (kronor) för att ta fram energimix

Arbetsprocess	Tid (timmar)	Kostnad (kr)
Sammanställning av data	16	8 252
Kvalitetsgranskning	12	6 189
Beräkning	12	6 189
Visualisering av energimix	12	6 189
Totalt	52	26 819

Var fjärrvärmekunden kan ta del av information om växthusgasutsläpp som framställningen av fjärrvärmens har orsakat (punkten 6)

Fjärrvärmeföretagen ska också presentera uppgifter om den miljöpåverkan i form av växthusgasutsläpp som fjärrvärmeleveransen orsakat. Skyldigheten kommer innebära en viss administration för att hantera beräkningen av miljöpåverkan för den försålda leveransen. Fakturan ska innehålla information om var kunden kan ta del av uppgifterna.

Det antas att framtagandet utgår från energimixen och bränslets miljöpåverkan i form av växthusgasutsläpp. Fjärrvärmeföretaget kan använda sig av en färdig beräkning och utgå från den vilket sparar tid och pengar. Även här antas att arbetet kommer ske i en process om fyra steg. Totalt antas denna process ta cirka

32 timmar att genomföra och kosta cirka 16 504 kronor vilket utgör cirka en femtedel av en månadslön för en ingenjör, se Tabell 11.

Tabell 11 Process och kostnad för att ta fram uppgifter om växthusgasutsläpp (kronor)

Arbetsprocess	Tid (timmar)	Kostnad (kr)
Sammanställning av data	8	4 126
Kvalitetsgranskning	8	4 126
Beräkning	8	4 126
Visuallisering/redovisning	8	4 126
Totalt	32	16 504

Var fjärrvärmekunden kan ta del av information om sin klimatkorrigerade energianvändning i grafisk form för innevarande debiteringsperiod med en jämförelse för samma period föregående år (punkten 7)

Kravet på att fjärrvärmekunden ska få uppgifter om mätvärden och förbrukningsstatistik per månad för de senaste tretton månaderna har funnits sedan tidigare. Det nya är att kunden nu ska få en grafisk jämförelse av sin energianvändning för den innevarande debiteringsperioden med samma period föregående år. Uppgifterna ska dessutom vara klimatkorrigerade för ökad jämförbarhet.

Informationen ska presenteras med samma intervall som kunden faktureras, vilket innebär att vissa kunder kan ta del av uppgifter tolv gånger per år som mest. På fakturan ges en hänvisning om var kunden kan ta del av uppgifterna.

Det antas att framtagandet utgår från mätning av kundens energianvändning som korrigeras efter klimat och utomhustemperatur. Det antas att framtagandet av informationen går igenom samma process som beräkning av uppgifterna ovan med tillägg för inhämtning av underlag för klimatkorrigering. Totalt antas denna process ta cirka 80 timmar att genomföra och kosta cirka 41 259 kronor vilket utgör cirka 50 procent av en månadslön för en ingenjör, se Tabell 12.

Tabell 12 Process och kostnad för beräkning av klimatkorrigerad energianvändning (kronor)

Arbetsprocess	Tid (timmar)	Kostnad (kr)
Sammanställning av data	16	8 252
Underlag för klimatkorrigering	16	8 252
Kvalitetsgranskning	16	8 252
Beräkning	16	8 252
Visualisering/redovisning	16	8 252
Totalt	80	41 259

Utvecklingskostnad av affärssystem för att tillhandahålla uppgifter om energimix, växthusgasutsläpp och klimatkorrigerad energianvändning (punkterna 5–7)

Det sista steget i möjliggörandet att presentera energimix, växthusgasutsläpp och klimatkorrigerad energianvändning är uppdatering av fjärrvärmeföretagens affärssystem. I konsekvensberäkningen antas att utvecklingen av affärssystem görs av inhyrd konsult som ger en maximal kostnad för de förändringar som krävs. I praktiken är det sannolikt att någon IT-ansvarig hos fjärrvärmeföretaget tar hand om förändringsarbetet för en lägre kostnad.

Energimixen ska presenteras på kundfakturan och behöver ha stöd för det i affärssystemet som genererar fakturor till kunderna. Den underliggande informationen har redan hanterats och visualiseringen återstår. För det antas att konsulten behöver 40 timmar för att göra nödvändiga förändringar.

Information om växthusgasutsläpp behöver inte presenteras på fakturan utan kan göras på fjärrvärmeföretagets webbplats. För det krävs att en informationstext läggs till på en utvald plats på sidan vilket antas ta begränsat med tid på 16 timmar att utveckla då information kontinuerligt förändras på fjärrvärmeföretagets webbplatser.

Den klimatkorrigerade energianvändningen behöver kontinuerligt uppdateras för varje faktureringsperiod som är tillämplig för kunden. Det betyder att informationen på kundens privata sida hos fjärrvärmeföretaget behöver uppdateras med jämna intervall. För det krävs att det finns kopplingar till data som möjliggör beräkning av den klimatkorrigerade energianvändningen. En konsult antas behöva 40 timmar för att genomföra ändringen.

Den totala utvecklingskostnaden för presentation om energimixen, växthusgasutsläpp och klimatkorrigerad energianvändning uppskattas till cirka 104 000 kronor, se Tabell 13.

Tabell 13 Total utvecklingskostnad för information om energimix, växthusgasutsläpp och klimatkorrigerad energianvändning

Arbetsprocess	Tid (timmar)	Kostnad (kr)
Presentation av energimix på kundfaktura	40	43 191
Presentation av information om växthusgasutsläpp	16	17 277
Grafik för klimatkorrigerad energianvändning	40	43 191
Totalt	96	103 659

Beräkning av jämförelseprofiler som fjärrvärmekunden kan ta del av (punkten 12)

Enligt 5 kap. 3 § 12 ska fjärrvärmeföretagen ta fram jämförelseprofiler som kunderna kan ta del av. Fjärrvärmeföretaget avgör vilka kundkategorier som ska användas som jämförelse utifrån de fastställda prismodeller och kundkategorier som företaget tillämpar. Ei rekommenderar att framtagandet utgår från inom branschen tillämplig metodik.

För fjärrvärmeföretagen kommer framtagandet av jämförelseprofiler att ta tid i anspråk. Initialt behöver information och beräkningsunderlag tas fram för att sedan följas av beräkning, utvärdering och publicering. Arbetet antas utföras av en ingenjör⁵² och ta cirka 150 timmar i anspråk jämnt fördelat mellan momenten. Det ger en uppskattad kostnad för framtagande av jämförelseprofiler på cirka 77 000 kronor, se Tabell 14.

Tabell 14 Kostnad i kronor per fjärrvärmeföretag för framtagande av jämförelseprofiler

Moment	Tid (timmar)	Kostnad (kronor)
Framtagande av underlag	50	25 787
Beräkning	50	25 787
Utvärdering och kvalitetssäkring	50	25 787
Totalt	150	77 361

För att fakturan inte ska bli otydlig rekommenderas att fakturan innehåller en hänvisning om var fjärrvärmekunden kan finna jämförelseprofilerna. Den administrativa kostnaden som uppstår för att infoga en hänvisning på fakturan och publicera jämförelseprofilerna tas omhand i avsnittet *Administrativa kostnader* nedan.

⁵² Genomsnittlig lönekostnad per månad 82 500 kr, timlön=516 kronor per timme

Tillgängliggörande av information om energifakturor och historisk användning (6 kap. 3 §)

Enligt 6 kap. 3 § i föreskrifterna har energitjänsteföretag, med fjärrvärmekundens medgivande, rätt att få tillgång till information om kundens energianvändning och fakturainformation. I dag har fjärrvärmekunden rätt att ta del av och begära ut dessa uppgifter. Det nya är att fjärrvärmeföretaget behöva lämna ut uppgifterna till en tredje part om kunden begär det.

Hantering av utlämnande av uppgifter kommer att kräva en process med fullmakt, e-legitimation eller liknande. Fjärrvärmeföretaget kommer behöva verifiera att medgivandet är korrekt och giltigt innan utlämning av uppgifter kan ske. Detta kommer innebära viss administration från fjärrvärmeföretagen som är beroende av antalet förfrågningar från energitjänsteföretag.

Ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag har cirka 1 800 kunder och det antas att ungefär 3 till 14 procent av dem kommer att ge sitt medgivande att lämna ut uppgifter till tredje part. För fjärrvärmeföretaget antas att verifieringen av fullmakten och utlämnande av uppgifter tar 1,5 timme per förfrågan. I det fall fjärrvärmeföretaget får en begäran per vecka under ett år behöver 78 timmar allokeras till uppgiften. Det ger en årlig lönekostnad för administration på cirka 25 000 kronor. Beräkningen är linjär vilket gör att kostnaden fördubblas när antalet förfrågningar per vecka ökar med en, se Tabell 15.

Tabell 15 Lönekostnad för administration av verifiering av fullmakt och utlämning av uppgifter

	Antal förfrågningar per vecka				
	1	2	3	4	5
Tid (timmar/vecka)	2	3	5	6	8
Tid (timmar/år)	78	156	234	312	390
Årlig lönekostnad för administration (kr) ⁵³	24 845	49 691	74 536	99 381	124 226

Den ekonomiska konsekvensen för fjärrvärmeföretagen om de får mellan ett och fem samtal i veckan under ett år är från cirka 25 000 till cirka 124 000 kronor per år. Antalet förfrågningar är naturligtvis beroende av hur marknaden för energitjänster utvecklas och fjärrvärmekundernas efterfrågan.

⁵³ Beräknat på genomsnittlig lönekostnad kundtjänstpersonal 50 965 kr/mån, ger 319 kr / timme.

Administrativa kostnader

Administrativa kostnader kommer att uppstå till följd av flertalet av bestämmelserna i de föreslagna föreskrifterna. Dessa relaterar till kundens rättighet till elektronisk faktura, den information som ska framgå på eller tillsammans med kundens faktura samt tillgängliggörandet av information till det energitjänsteföretag som kunden begärt.

Utöver de ekonomiska konsekvenser som presenterats ovan kommer arbetet med att implementera de nya reglerna i föreskrifterna att kräva viss administration för fjärrvärmeföretagen. Dessa kostnader kommer av att fjärrvärmeföretagen behöver sätta sig in i de nya regler som föreskrifterna innebär. Det antas i beräkningen att varje genomsnittligt fjärrvärmeföretag med cirka 1 800 kunder utser en person som projektleder⁵⁴ arbetet med föreskrifterna.

Initialt kommer de fjärrvärmeföretag som vill svara på remissen av föreskrifterna att behöva lägga tid på att läsa och kommentera förslagen och analysera hur föreskrifterna påverkar företaget. För detta beräknas nedlagd tid vara cirka 40 timmar.

När föreskrifterna sedan är beslutade kommer fjärrvärmeföretagen att behöva analysera vilka konsekvenser de får för den egna verksamheten. Utifrån analysen behöver sedan berörd personal informeras och interna rutiner och processer uppdateras. För detta beräknas tidsåtgången uppgå till cirka 80 timmar.

De nya föreskrifterna om fakturainnehåll kommer innebära att fjärrvärmeföretagen behöver göra en översyn av fakturan och dess utformning. Informationen behöver presenteras på sådant sätt så att fakturan blir tydlig och enkel att förstå för fjärrvärmekunderna. Hänvisningar som behöver infogas på fakturan är:

- var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständiga uppgifter om hur kunden kan lämna klagomål (5 kap 3 § p.8)
- var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständiga uppgifter om möjligheten att begära medling (5 kap 3 § p.9)
- var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständig information om ombudsmannatjänster eller tvistlösning (5 kap 3 § p.10)

---

⁵⁴ Projektledare är en redovisningsekonom med en totallönekostnad på 780 000 kr/år inklusive semesterersättning, sociala- och overheadkostnader. Kostnad per timme 406 kronor.

- var fjärrvärmekunden kan ta del av fullständig information om oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder, jämförbara slutanvändarprofiler och objektiva tekniska specifikationer för utrustning som använder energi (5 kap 3 § p.11)
- var fjärrvärmekunden kan ta del av jämförelseprofiler (5 kap 3 § p.12)

Tidsåtgången för detta antas uppgå till cirka 40 timmar. Informationen om fullständiga uppgifter enligt ovan behöver också presenteras på den plats dit hänvisningen pekar. För detta uppskattas tidsåtgången uppgå till cirka 40 timmar.

Fjärrvärmeföretagen behöver även se över det administrativa av att erbjuda elektronisk faktura och rutiner för att lämna ut användarinformation till energitjänsteleverantörer. Det finns sannolikt rutiner för detta redan idag men en översyn kan behöva göras för att säkerställa att företaget följer de nya kraven i föreskrifterna. Tidsåtgången för detta antas vara 40 timmar.

Den totala administrativa kostnaden för ett genomsnittligt fjärrvärmeföretag som orsakats av föreskrifterna uppskattas till cirka 98 000 kronor och ta cirka 240 timmar i anspråk, se Tabell 16.

Tabell 16 Administrativa kostnader för genomsnittligt fjärrvärmeföretag i kronor

Administrativa moment	Tid (timmar)	Kostnad (kr)
Genomgång av föreskrift med remissvar	40	16 260
Intern genomgång av nya regler	40	16 260
Uppdatering av rutiner och processer	40	16 260
Översyn av fakturalnehåll och design	40	16 260
Uppdatering av information på webbplats eller liknande	40	16 260
Administrativa rutiner för e-faktura och utlämning av uppgifter till energitjänsteleverantörer	40	16 260
Totalt	240	97 560

Påverkan på konkurrensförhållanden

Produktionsprocessen för fjärrvärme inkluderar produktion och distribution av hetvatten i ett nätverk av rör. Konkurrensutsättning i produktionsledet skulle vara möjligt, men förekommer inte. I distributionsledet som utgörs av ett fast nät med höga investeringskostnader är det inte lönsamt med parallella nät, därför utgör

distributionsnätet ett naturligt monopol. På fjärrvärmemarknaden är därför produktion och distribution av fjärrvärme begränsad till ett företag per område, normalt en stad.

Den monopolliknande ställning som fjärrvärmeföretagen har ger dem en marknadsposition som gör det möjligt för dem att sätta priser som är potentiellt högre än vad som kan förväntas på en konkurrensutsatt marknad. Fjärrvärmeföretagens situation motsvarar dock inte de förutsättningar som gäller för ett klassiskt monopol. Fjärrvärmeföretagen har monopol på distribution av fjärrvärme men är samtidigt en del av en större marknad för uppvärmning.

Alternativa uppvärmningsformer som till exempel direktverkande el, värmepumpar och olja, är på uppvärmningsmarknaden konkurrerande alternativ. Detta innebär att om fjärrvärmeföretagen utnyttjar sin marknadsmakt fullt ut finns en potentiell risk att kunder byter till andra uppvärmningsformer. Rent teoretiskt är det därför troligt att detta begränsar fjärrvärmeföretagens möjligheter att ta ut ett vinstmaximerande monopolpris.

De nya kraven i föreskrifterna kommer inte innebära någon påverkan på konkurrensförhållande mellan fjärrvärmeföretagen, eftersom näten är geografiskt åtskilda och de inte kan konkurrerar med varandra. Konkurrensen skulle i stället påverkas mellan fjärrvärme och andra uppvärmningsalternativ på värmemarknaden.

Nya regler som ger fjärrvärmekunden tillgång till mer information om fjärrvärmeleveransen och energianvändningen kan påverka konkurrensen mellan uppvärmningsalternativ. En mer välinformerad kund kan själv eller genom en energitjänsteleverantör välja den uppvärmningsform som passar bäst. Det innebär att en kund som idag använder fjärrvärme men vars pris är högre än exempelvis installation av bergvärme kan välja att byta. Det omvända är också möjligt.

Hur stor potential i ekonomiska termer som konkurrensen mellan uppvärmningsformer ger är svårt att bedöma. Det viktiga är att de nya föreskrifterna sannolikt kan ha en positiv inverkan på konkurrensen på värmemarknaden.

Annan påverkan på företag

De föreslagna föreskrifterna ställer inga krav på andra aktörer än fjärrvärmeföretag. Föreskrifterna påverkar energitjänsteleverantörers möjligheter, att med fjärrvärmekundens medgivande, att ta del av information om

fjärrvärmekundens mätvärden, energifakturor och historiska användning (6 kap. 3 §). Fjärrvärmeföretaget ska tillgängliggöra informationen i ett lämpligt och användbart format.

För energitjänsteleverantörer skapar detta en möjlighet att erbjuda sina tjänster till fjärrvärmekunder. Det skulle kunna leda till en ökad omsättning och expansion för företagen. Att göra en uppskattning av denna utveckling bedöms medföra så stora osäkerheter att resultatet inte får något värde. Den påverkan tillgången till information slutligen får för energitjänsteleverantörerna är beroende av kundernas efterfrågan på deras tjänster.

Tillverkare av mätare kommer påverkas indirekt av de nya föreskrifterna. Kravet på fjärravläsning kommer medföra att manuellt avläsbara mätare behöver bytas ut. Fjärravläsningsbara mätare är redan i dag dominerande på fjärrvärmemarknaden och därför antas regleringen inte medföra några stora omställningar för dessa företag. De mätare som inte klarar kraven om fjärravläsning och är installerade före föreskrifternas ikraftträdande ska vara utbytta senast den 1 januari 2027 och tillverkare av mätare bedöms därför kunna möta den ökade efterfrågan av fjärravlästa mätare, då byte av mätare kan antas ske fördelat över denna tid.

Särskild hänsyn till små företag

Syftet med de föreslagna föreskrifterna är att skapa tydliga regler som ska ge kunden bättre och tillräckligt frekvent återkoppling om energianvändningen. Generellt tenderar ny reglering att påverka små företag mer än stora. Stora företag har oftast en mer utbyggd administration som enklare kan hantera förändringar. Små företag har ofta i stället andra fördelar som en närmare kontakt med kunderna som kan underlätta genomförandet av förändringar.

Ei har därför tagit hänsyn till mindre fjärrvärmeföretag där möjlighet funnits sett utifrån lagstiftningen. I föreskrifterna har hänsyn tagits till fjärrvärmeföretag med fjärrvärmesystem med en total installerad tillförd effekt som inte överstiger 20 MW. Dessa är undantagna från att presentera information om fjärrvärmeleveransens miljöpåverkan i form av utsläpp av växthusgaser.

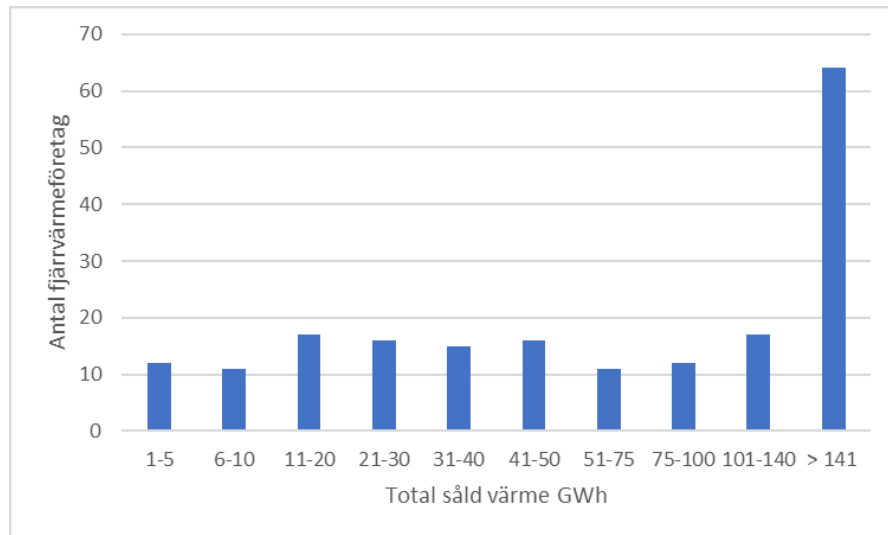
Utifrån Ei:s uppskattning skulle cirka 127⁵⁵ fjärrvärmeföretag vara undantagna från kravet att presentera information om utsläpp av växthusgaser. Det motsvarar cirka

---

⁵⁵ Ei saknar uppgifter om installerad tillförd effekt. Uppskattningen baseras i stället på data om årlig fjärrvärmeleverans (GWh) som beräknats genom antagande om en tillförd effekt på 20MW med en

67 procent av fjärrvärmeföretagen på värmemarknaden. Fördelningen av fjärrvärmeföretag som undantas och deras totalt sålda värme (GWh) illustreras i Figur 2. För dessa fjärrvärmeföretag kommer undantaget att leda till mindre administration vilket kan hålla ner kostnaderna.

Figur 2 Årlig fjärrvärmeleverans GWh grupperad efter antal fjärrvärmeföretag (2020)

Vidare har Ei föreslagit övergångsbestämmelser på sex månader för genomförande av information på kundfakturan. Byte av befintliga mätare som inte är fjärravläsbara behöver heller inte ske förrän senast till 2027. Detta ger små företag med mindre resurser mer tid att säkerställa korrekt tillämpning av de nya reglerna i verksamheten.

---

utnyttjandegrad på 80% inkl. värmeförluster, som teoretiskt ger en årlig fjärrvärmeleverans på cirka 140 GWh. Företag med en teoretisk såld värme på 140 GWh per år omfattas av undantaget.

Konsekvenser för offentlig sektor

Genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet i nationell rätt och konsekvenserna av de nya kraven medför även kostnader för offentlig sektor.

Konsekvenser för Ei

Ei är tillsynsmyndighet enligt fjärrvärmelagen och kommer få vissa tillkommande arbetsuppgifter genom de nya föreskrifterna. Ei utövar i dag tillsyn av fjärrvärmeföretagens skyldighet att mäta, rapportera och debitera levererad värmeenergi. I enlighet med de nya bestämmelserna ska Ei även utöva tillsyn över att fjärrvärmeföretagen använder sig av fjärravläsning, att information om energifakturor och historisk användning på begäran av kunden görs tillgänglig för en energitjänsteleverantör, att kunderna erbjuds elektronisk faktura och att tydlig information tillhandahålls i eller tillsammans med fakturan.

Ei ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att bestämmelser om sanktioner tillämpas vid överträdelser av bestämmelserna. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Ei kommer även att informera fjärrvärmeföretagen och kunderna om de nya reglerna och följa upp genomförandet av de nya bestämmelserna.

För Ei uppstår direkta kostnader i samband med arbetet att ta fram föreskrifter och tillhörande konsekvensutredning. Arbetet med föreslagna föreskrifter har hittills medfört drygt en halv årsarbetskraft och kostnaderna för Ei har sammanlagt uppgått till cirka 1 miljon kronor till följd av detta. Vidare kan det på kort sikt uppstå kostnader för Ei för informationsinsatser om tolkningen och tillämpningen av den nya föreskriften. Detta kommer i sådant fall kräva personella resurser.

Den utökade regleringen bedöms medföra både ett större behov av planlagd tillsyn för att säkerställa att den nya föreskriften efterlevs och en utökad handläggning av anmälningssärenden. Vidare kan även arbetet med att besvara konsumentrelaterade frågor förväntas öka. Arbete relaterat till tillsyn över regelverket kan således medföra ett ökat behov av personella resurser. Det är i dag relativt ovanligt med anmälningssärenden relaterade till hittillsvarande föreskrift EIFS 2014:2 och planlagd tillsyn av nämnda föreskrift sker sällan. Kortsiktigt bedöms behov av personella resurser om 50 timmar per år uppstå, medan det på längre sikt bedöms uppstå behov av personella resurser om genomsnittligen 175

timmar per år⁵⁶. Som en följd av detta bedöms kortsiktiga kostnader om cirka 24 000 kronor⁵⁷ samt långsiktiga kostnader om genomsnittligen 83 000 kronor per år⁵⁸ uppstå för Ei.

Konsekvenser för övrig offentlig verksamhet

Den utökade regleringen kan även påverka förvaltningsdomstolarna. Ett utökat tillsynsansvar för Ei, med fler beslut, kan även medföra ett ökat antal mål i förvaltningsdomstolarna. Detta kommer i sådant fall medföra kostnader. Dessa bedöms emellertid som små med beaktande av de hittillsvarande få ärendena relaterade till fjärrvärmereguleringen.

Många fjärrvärmeföretag är helt eller delvis kommunägda. Finansiering av fjärrvärmeverksamheten sker dock genom intäkter från företagets kunder i form av anslutningsavgifter, fasta årsavgifter samt debitering av den värmeenergin som kunderna förbrukar. Fjärrvärmeföretagets ökade kostnader redogörs för i det tidigare avsnittet om Konsekvenser för företag.

Föreskrifterna reglerar även att fjärrvärmeföretagen genom fakturan ska göra information tillgänglig om var kunden kan få oberoende användarrådgivning. Ur detta syfte har den kommunala energi- och klimatrådgivningen identifierats som en potentiell aktör som kan komma att påverkas, då detta är en kostnadsfri och oberoende rådgivningsinstans. Detta skulle kunna medföra ökade kostnader för kommunerna. Dessa bedöms rymmas inom befintliga budgetramar.

Vissa kommuner kan påverkas indirekt om de är ägare av ett fjärrvärmeföretag som behöver genomföra nödvändiga förändringar för att uppfylla kraven i de nya föreskrifterna. Dessa kostnader har redogjorts för ovan avseende fjärrvärmeverksamhet.

Ei gör bedömningen att förslaget till föreskrifter inte påverkar offentlig sektor i övrigt.

---

⁵⁶ Planlagd tillsyn á 240 timmar var tredje år, fem anmälningsärenden á 15 timmar om året samt 10 konsumentfrågor á två timmar årligen.

⁵⁷ Månadslön för handläggare 41 400 kr * semesterpåslag 12% * arbetsgivaravgifter 31,4% * overheadkostnader 25% = Månadskostnad 75 624 kr. Kostnad för 50 timmars arbete: 75 624 kr/månad / 160 timmar/månad * 50 timmar = 23 633 kr.

⁵⁸ . Kostnad för 175 timmars arbete: 75 624 kr/månad / 160 timmar/månad * 175 timmar/år = 82 714 kr/år.

Miljömässiga konsekvenser

Att fjärrvärmeleveranser mäts, rapporteras och faktureras på ett korrekt och pedagogiskt sätt är viktigt för energihushållningen. Fjärrvärmekunderna ska betala för uppmätt mängd energi och ska genom information från fjärrvärmeföretaget bli medvetna om hur konsumtionen påverkar klimatet. Insikten om leveransens miljöpåverkan och kostnad skapar förutsättningar för fjärrvärmekunden att ta till sig information om och genomföra energieffektiviserande åtgärder. Syftet med energieffektiviseringsdirektivet är att öka energieffektiviteten inom medlemsstaterna och EU för att uppnå nationella och europeiska energieffektiviseringsmål till 2030.

De föreslagna föreskrifterna reglerar flertalet skyldigheter för fjärrvärmeföretagen som kan ha en indirekt påverkan på kundernas energianvändning och i förlängningen dess miljöpåverkan. Det innefattar information om den energimix som använts vid framställningen av fjärrvärmen och den miljöpåverkan i form av växthusgasutsläpp som framställningen av fjärrvärmen medfört.

Informationskraven på fakturan ger dessutom kunden möjlighet att grafiskt jämföra sin klimatkorrigerade energianvändning med samma period föregående år, jämföra sin energianvändning med jämförelseprofiler, få information om oberoende användarrådgivning samt möjligheten att begära utlämnande av faktura- och användningsinformation till en utvald energitjänsteleverantör. Samtliga dessa punkter kan skapa en ökad medvetenhet hos kunderna om vilka miljömässiga konsekvenser fjärrvärmeleveransen innebär.

Skyldigheten att erbjuda alla fjärrvärmekunder elektroniska fakturor utan kostnad har positiva miljömässiga konsekvenser. Dessa uppstår när kundfakturor inte behöver skrivas ut och skickas per post utan i stället skickas elektroniskt. De miljömässiga vinster som uppstår är svåra att beräkna. Dock kan konstateras att konsekvenserna är övervägande positiva.

De möjligt negativa miljömässiga konsekvenserna som kan uppstå till följd av de föreslagna föreskrifterna är forcerade mätarbyten. Kravet på att alla mätare ska vara fjärravläsbara senast 2027 kan innebära att manuellt avläsbara mätare, som ännu inte uppnått sin tekniska livslängd, behöver bytas ut till nya mätare. Detta kan leda till en ineffektiv resursanvändning.

Sociala konsekvenser

Ei:s bedömning är att människors hälsa, levnadsförhållanden, arbetsmarknad och bostadsförhållanden påverkas av reglerna. Fjärrvärmekunderna kommer få mer information om sin energianvändning vilket är positivt och kan påverka kundens bostadsförhållanden genom ett större fokus på energibesparande åtgärder.

Genom de föreslagna föreskrifterna säkerställs att alla fjärrvärmeföretag har samma skyldighet vad gäller mätning, fakturering och tillhandahållande av information av fjärrvärme. Det innebär att alla fjärrvärmekunder har samma förutsättningar och kan känna trygghet i sina rättigheter.

De utökade skyldigheterna kan innebära att arbetsmarknaden påverkas genom att fjärrvärmeföretagen behöver anställa mer personal. Det är främst inom kundtjänst och redovisning där mer resurser kan behövas på grund av utökade krav vid fakturahantering och frågor om energieffektivisering med mera.

Kravet på fjärravläsning av mätare bedöms kunna medföra positiva konsekvenser för fjärrvärmekunderna, då fjärrvärmeföretagen inte längre i samma utsträckning kommer behöva fysisk tillgång till mätaren. Det innebär till exempel att kunderna inte behöver anpassa sig till ett inbokat möte för avläsning av mätare under arbetstid.

Ikraftträdande och informationsinsatser

Ei:s nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme) föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Ikraftträdandet är påkallat med anledning av att bestämmelserna i ändringsdirektivet skulle ha varit genomfört i svensk rätt senast den 25 oktober 2020 och föreslås ske i nära anslutning till att ändringarna i fjärrvärmelagen (2008:263) och fjärrvärmeförordningen (2008:526) träder i kraft.

Nya regler måste vara förutsägbara för de som berörs. Särskild hänsyn har därför tagits för tidpunkten för ikraftträdandet av bestämmelserna om information på fakturan. Det är mycket ny information som ska presenteras på fakturan vilket kräver uppdatering av fjärrvärmeföretagens affärssystem. För vissa fjärrvärmeföretag kan informationskraven innebära ett behov av att upphandla nytt, eller göra ändringar i existerande affärssystem.

Fjärrvärmeföretagen behöver därför tillräckligt med tid för att anpassa mätsystem och affärssystem till de nya bestämmelserna. En alltför kort framförhållning kan medföra onödigt kostnadsdrivande investeringar i affärssystem som riskerar att drabba slutkunderna. Det kan också leda till att den utökade informationen, tvärt emot syftet, inte hinner bli tillräckligt genomarbetad och därmed brista i tydlighet gentemot kunderna. Därför föreslås att fjärrvärmeföretagen får sex månader på sig att genomföra och införa informationskraven på fakturan. Dessa regler ska därför träda i kraft först den 1 januari 2023.

Ei informerar alltid på sin webbplats om nya föreskrifter och ändringar i föreskrifter. Vi uppmanar alltid aktörer, intressenter och konsumenter att prenumerera på våra nyheter via vår webbplats. Vid behov kan Ei gå ut med riktade informationsinsatser.

Samråd

Ei har under arbetets gång samrått med Boverket och Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) i frågor avseende kravet på fjärravläsbara anordningar. Ei har även haft bilaterala möten med Energimyndigheten.

Ei har kontinuerligt diskuterat frågor med företrädare för fjärrvärmeföretagen och branschorganisationen Energiföretagen som getts möjlighet att vara delaktiga i arbetet med föreskrifterna genom att få lämna synpunkter och förslag.

Under våren 2020 träffade Ei företrädare för Energiföretagens medlemsgrupp för värmemätare. På det digitala mötet deltog representanter från Energiföretagen, Telge Energi, ONE Nordic Mätteknik, Tekniska Verken, Göteborg Energi, Vattenfall, Krafringen, Stockholm Exergi och Boverket.

Sommaren 2021 genomfördes ytterligare ett digitalt möte med representanter från Energiföretagen, Vattenfall, Stockholm Exergi, ONE Nordic Mätteknik, Energimarknadsbyrån, Boverket, Energimyndigheten, Konsumentverket och Swedac. Fastighetsägarna var inbjudna men deltog inte.

Uppföljning

En tid efter att föreskrifterna trätt i kraft kommer Ei genom tillsyn undersöka om fjärrvärmeföretagen följer reglerna i föreskrifterna. Ei kommer även att se över reglerna i föreskrifterna under 2024.

Kontaktpersoner

Niklas Ahlm, niklas.ahlm@ei.se, 016-542 91 21

Maria Werleskog, maria.werleskog@ei.se, 016-16 27 23

Kristina Welin, kristina.welin@ei.se, 016-16 27 18